

Θ ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΙΔΡΥΤΗΣ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΚΟΛΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Ακρωτηρίου 55 - Εδρα: Μαραγκοπούλου 5 - ΤΗΛ. 2610 341.515 - 222.392 - ΕΤΟΣ 8ο - ΣΑΒΒΑΤΟ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 2014 - ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 355- ΤΙΜΗ 1 ευρώ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ
ΤΟΝ ΘΕΟ ΠΟΥ ΜΑΣ
ΧΑΡΙΖΕΙ ΜΟΝΑΧΟΥΣ
CAN ΤΟΝ
Π. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 9 & 10

ΣΤΙΣ ΨΥΧΕΣ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΟΥ '21
ΥΠΗΡΧΑΝ ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΓΑΠΕΣ: ΧΡΙΣΤΟΣ & ΕΛΛΑΔΑ

Ο ΠΑΤΡΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Χιλιάδες πιστών συμμετείχε
στις Ιερές Ακολουθίες

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ
ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ
ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΤΗΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ
ΠΑΤΡΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΕΛΙΔΑ 8

ΟΙ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΕΣ
ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Του Ιωάννου Φ. Αθανασοπούλου
Θεολόγου - Φιλολόγου

ΣΕΛΙΔΑ 3

Ο Αχαιός Ιεράρχης
Ιωάνς Κωνσταντινίδης
(1764-1853)

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

ΣΕΛΙΔΑ 5

ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ
ΒΡΑΒΕΙΑ ΓΙΑ
ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΤΡΑΙΟΥΔΙ

Του Φωτίου Δημητρώπουλου
Φιλολόγου - Τ. Λυκειάρχου

ΣΕΛΙΔΑ 2

ΕΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΒΡΑΔΥΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Στη φιλόξενη αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου Σ.Α.Τ.Ε.Ι Πάτρας, η «Χορολογική Εταιρεία» οργάνωσε εκδήλωση (το πρόγραμμα παρουσίασε με επιτυχία ο Παν.Ρηγόπουλος) για να τιμήσει τη δικαίως επανομαζόμενη «Αρχόντισσα του Δημοτικού Τραγουδιού» Τασία Βέρρα και συνακόλουθα δέκα(!) ακόμα μέλη της ίδιας οικογένειας των Βερραίων τα οποία επίσης είναι και αφιερωμένα και αφοσιωμένα στο Ελληνικό Δημοτικό Τραγούδι. Η κυριολεκτικά «ασφυκτικά» γεμάτη αίθουσα –χωρίς ιδιαίτερα εμπορική προβολή και διαφήμιση– από ανθρώπους όλων των ηλικιών, ο ενθουσιασμός και τα συνεχή χειροκροτήματα, νομίζω ότι όχι μόνο δικαίωσαν τη «Χορολογική Εταιρεία» στην οποία αξίζει κάθε έπαινος –και για την πρωτοβουλία της και για την εμφάνισή της στη σκηνή– αλλά αποτέλεσαν τόσο για την Τασία Βέρρα όσο και για την οικογένεια ολόκληρη, το καλύτερο τιμητικό αναμνηστικό δίπλωμα.

Και όχι μόνον αυτό, ο αυθορμητισμός του κοινού δείχνει περτίρανα ότι ο ψυχισμός του λαού μας που ζωντανεύει στα δημοτικά τραγούδια αντέχει στις αλλοτριωτικές επιθέσεις του πολιτιστικού ιμπεριαλισμού και διαμνηνύει ότι δεν έχασαμε την εθνική μας ταυτότητα και φυσιογνωμία, αρκεί να δοθεί η αφορμή, το ερέθισμα, και τότε ό,τι φαίνεται ναρκωμένο ξεσπάει και γιγαντώνεται.

Μια τέτοια αφορμή ήταν η τιμητική βραδιά για την Τ. Βέρρα που ουσιαστικά δεν ήταν τιμητική μόνο για φωνή πανθομολογουμένως καλλικέλαδη και εκφραστική των συγκινησιακών αποχρώσεων του δημοτικού στίχου, αλλά κατέληξε τιμητική για τη Δημοτική Μούσα, τη Λαϊκή Παράδοση και για την ίδια τη Ρωμιούση. Ας αναλογισθούμε, εμείς οι παλαιο-αστοί και νέο-αστικοποιημένοι τι συμβαίνει

Ο αυθορμητισμός του κοινού δείχνει περτίρανα ότι ο ψυχισμός του λαού μας που ζωντανεύει στα δημοτικά τραγούδια αντέχει στις αλλοτριωτικές επιθέσεις του πολιτιστικού ιμπεριαλισμού

ων, έχουν τέτοια αυτάρκεια, ώστε καθιστούν περιττή κάθε μουσικολογική ή και φιλολογική προσέγγιση και κάθε βαρυφορτωμένο χαιρετισμό. Στη συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν αρκετή και επιβεβλημένη η ολιγόλεπτη βιωματική αναφορά για το ξεκίνημα της Τασίας Βέρρα και τις οικογενειακές καταβολές της από τον Διαμαντή Βέρρα –μέλος κι αυτός της οικογένειας– γνωστό στην εκπαιδευτική κοινότητα και την κοινωνία των Πατρών φιλόλογο. Τα υπόλοιπα τα συμπλήρωνε η άμεση επαφή τραγουδιστών –και των εξαίρετων χορευτών της Εταιρείας– με το ενθουσιώδες ακροατήριο.

Βεβαίως και η προπαιδεία στο σχολείο όπου γίνεται η γνωριμία με το στίχο κι όχι με το μέλος (επισημαίνω το μειονέκτημα) είναι απαραίτητη με την προϋπόθεση πάντοτε ότι διδάσκεται τέχνη και λαϊκός πολιτισμός και δεν ...εξετάζεται μάθημα.

Θα μου επιτραπεί όμως με αφορμή την τιμητική βραδιά για την Τασία Βέρρα και την οικογένειά της να υπογραμμίσω τα αναφερόμενα από τον Κ. Θ. Δημαρά (κατ' Ελληνική ψυχής απέδειξαν ότι η ποίηση κι η μουσική δεν έλλειψε ούτε θα λείψει ποτέ από την πατρίδα μας, και αν έχει στερηθεί ακόμα κάποιος ένα βραβείο Nobel για την ποίηση και τη μουσική, νομίζω ότι αυτός είναι ο ίδιος ο Ελληνικός Λαός.

«Τα τραγούδια που τραγουδούσε ο νέος, λεβέντης, στους χορούς και τα πανηγύρια, τα ίδια αυτά που δίδασκε ο γέρος στα εγγόνια του, για να συνεχισθεί έτσι αδιάκοπη η αλυσίδα που έδενε το χτες με το σήμερα, με το αύριο». Αυτό ακριβώς, συνέβη και στην περιοχή μας στα δικά μας

Η Τασία Βέρρα με τα μέλη της χορευτικής ομάδας, της Χορολογικής Εταιρείας Πάτρας

χρόνια –τα χρόνια της φερόμενης παγκοσμιοποίησης– με τη διευρυμένη οικογένεια Βέρρα, προς τιμήν της φυσικά και ως χρέος προς την Ελληνική Παράδοση. Και επιπλέον οι φωνές που ακούσαμε και νιώσαμε ότι απέδωσαν όλο το λυρισμό(και με την ξεχωριστή εμφάνιση του βετεράνου του Ηπειρώτικου τραγουδιού Σάββα Σιάτρα) της Ελληνικής ψυχής απέδειξαν

Η τιμώμενη τραγουδίστρια, με τα αδελφία της Νίκο, Γιάννη Φρόσω Βέρρα και την ανιψιά της, Ξένια Βέρρα

ότι η ποίηση κι η μουσική δεν έλλειψε ούτε θα λείψει ποτέ από την πατρίδα μας, και αν έχει στερηθεί ακόμα κάποιος ένα βραβείο Nobel για την ποίηση και τη μουσική, νομίζω ότι αυτός είναι ο ίδιος ο Ελληνικός Λαός.

Ασφυκτικά γεμάτη η αίθουσα του Συνεδριακού Κέντρου των ΑΤΕΙ

στα απανταχού της Ελλάδας πανηγύρια, στις κοινότητες του εξωτερικού –παντού από το Cartier Latin μέχρι την Αμερική και Αυστραλία όταν ακουστεί ...κλαρίνο με τσάμικο σκοπό πι/χ- ή σε γάμους ή σ'αποκριάτικους χορούς κτλ οπότε και γίνεταιδημοψήφισμα για το τι χορεύουν οι Έλληνες,(δεν πρέπει να παρασυρόμαστε από τα πολυπροβαλλόμενα ξενοχτάδικα, μόδα είναι αλλάζει συνέχεια και κάποτε περνάει...) τότε θα νιώσουμε το πόσο γερά είμαστε δεμένοι με τις ρίζες μας και πόσα προσφέρουν αυτοί που υπηρετούν το δημοτικό μας τραγούδι.

Και δεν χρειάζονται ούτε ιδιαίτερες ομιλίες ούτε ιδιαίτερες διατριβές για την αξία και τη σημασία του Δημοτικού Ελληνικού τραγουδιού, η επανάληψή τους είναι κοινοτοπία και για την μύηση των νεώτερων γενιών νομίζω ότι είναι αρκετή η βιωματική γνωριμία των νέων με το δημοτικό τραγούδι σε ανάλογες εκδηλώσεις (και ακούσματα ή θεάματα) όπως αυτή που παρακολούθησα στο Α.Τ.Ε.Ι Πάτρας. Αν μάλιστα τα ακούσματα είναι όπως αυτά που απολαύσαμε από σύμπασα την οικογένεια Βέρρα τότε ακόμα καλύτερα.

Πιστεύω ότι η λιτότητα του στίχου και η φυσικότητα του κόσμου της μελωδίας στα δημοτικά μας τραγούδια, όταν μάλιστα ερμηνεύονται ανεπιτήδευτα και γνήσια από ταλαντούχους τραγουδιστές, όπως και στην περίπτωση των Βερραίων

Αν κάτι μίσησα στη ζωή μου ήταν το γάλα και το μουρουνέλαιο που μας δίνανε ως δυναμωτικό στα μικρά μας. Φοβερό! Έπρεπε με το ένα χέρι να βαστάς τη μύτη- μύριζε απαίσιμα- και με το άλλο να έχεις απλωμένο το χέρι για να πάρεις το δίφραγκο που έδινε η μάνα κάθε φορά – κρυφά από τον πατέρα-για να το πω. Η άποψη του πατέρα με τον οποίον -ερίσθω εν παρόδω- είχαμε ιερή συμμαχία κατά της μάνας και της αδερφής μου, ήτανε: Άστο το παιδί. Εμείς που δεν ήπιαμε μουρινέλαιο δε μεγαλώσαμε σωστά;

Το άλλο ήταν το γάλα. Η ιστορία άρχισε από τη γέννα μου, διότι η μητέρα δεν είχε γάλα και βύζαινα από μια γειτόνισσα που είχε γεννήσει την ίδια μέρα κι έτσι –λέγανε- με τον Παναγιώτη τον Σαμαρτζή είμαστε ομογάλακτα αδέρφια, που δεν έπρεπε σε καμία περίπτωση να μαλώνουμε, όρο που εγώ τον τηρούσα απαρέγκλιτα, ενώ ο Πάνος –πιο χεροδύναμος- έριχνε την καρπαζιά του, άσε που στη Δευτέρα οχταταξίου μου έκλεψε την έκθεση και την παρουσίασε για δική του. 18 αυτός, 11 εγώ! Θεός σ'χωρέστον. Πέθανε 34 χρονών από καρκίνο στον εγκέφαλο μέσα σε δύο εβδομάδες. Τον κλαίω ακόμη σαράντα χρόνια μετά.

Από τότε κάτι δεν πήγαινε καλά με το γάλα. Πριν πάμε στο σχολείο έπρεπε να πιούμε μια κουπά ολόκληρη. Μαρτύριο! Καθώς το έβραζε η μάνα έπιανε μια κρούστα επάνω και ήταν απηδία. Την έβγαζε βέβαια η μακαρίτισσα αλλά... δεν πήγαινε κάτω με τίποτε.

Πιε το να ψηλώσεις επέμενε. Δεν ψηλώσα. Ίσως γιατί όταν γύριζε το κεφάλι της, το έριχνε στη γλάστρα δίπλα. Πάντως ψηλώσε η... τριανταφυλιά. Να ήταν από το γάλα;

Παλιά βέβαια δεν υπήρχαν τα παστεριωμένα. Φρέσκο γάλα ήταν αυτό που ερχότανε κατευθείαν από τον παραγωγό στο σπίτι. Υπήρχαν στην Πάτρα μέχρι το 1960 σταύλοι αγελαδοτρόφων που κάθε πρωί, είτε απευθείας, είτε με μεσολάβηση άλλου μεταφορέα, μοιράζανε κάθε πρωί γάλα με αμαξάκια (μόνιππα) είτε με ποδήλατα. Ακόμη ερχότανε από το Καστρίτσι ή τα Συχαίνα αγελαδοτρόφοι, όπως ο μπαρμπα-Κώστας, οποίος με το μουλάρι του, τη Μαριγώ, μοίραζε γάλα πόρτα σε πόρτα και βέβαια όσο τελείωνε το γάλα, προσθέτανε λίγο

νερό και οι τελευταίοι πελάτες το πίνανε νερωμένο μισό – μισό, παρά τους ελέγχους που έκανε η αγοράνομία, η οποία έπαιρνε δείγματα (υποτίθεται) για χημικό έλεγχο καθημερινά. Από τότε η διαφθορά!

Σταμάταγε ο μπάρμπα-Κώστας στην πόρτα του σπιτιού, κατέβαινε ή κυρία με το κανάτι και αγόραζε το γάλα της ημέρας! Αγνό ή νερωμένο τι σημασία έχει. Ήτανε της ημέρας! Ο άλλος διάσημος ήταν ο Πέτρος ο Αρμένιος που μοίραζε γάλα σε όλη την Πάτρα αρμεγμένο την ίδια ημέρα από τις αγελάδες που διατηρούσε στη γωνία Καρόλου και Δασυλλίου. Το πόσο

το γάλα αυτό που το βράζανε στο σπίτι σε 30-40 βαθμούς - όταν ή πιο χαμηλή παστερίωση απαιτεί 72° - ήταν υγιεινό, είναι μια άλλη ιστορία. Άλλωστε υπήρχε (1938-40) και το ακόμη χειρότερο - και απίστευτο σήμερα - ερχότανε από τα γύρω χωριά ο χωρικός σέρνοντας τις δύο, τρεις γίδες του, τις οποίες άρμεγε πόρτα – πόρτα μπροστά στην κυρία του σπιτιού, η οποία το έδινε στο παιδί της να το πιει όπως ήταν ζεστό - ζεστό από το μαστό της κατσίκας. Φρέσκο ...δηλητήριο με όλα τα μικρόβια του και κυρίως τον μελταίο, ακόμη κι αν το βράζανε – μάλλον απλώς το ζεσταίνανε - για να μη χάσει τα ...ωφέλιμα συστατικά του!!! Άγνοια φυσικά παρά τις διαμαρτυρίες των γιατρών. Ο μπουλνής μου εκαυχάτο η μητέρα του μωρού, πίνει το γάλα του κατευθείαν από τη γίδα!!!

Όλα αυτά τελειώσανε όταν ιδρύθηκε ο συνεταιρισμός αγελαδοτρόφων (1961) με το εργοστάσιο παστερίωσης και έσωσε και αγελαδοτρόφους και καταναλωτές. Βέβαια η παστερίωση που ήταν αρχικά για 3 ημέρες προεκτάθηκε από τις μεγάλες μονάδες παστερίωσης για 10 ή περισσότερες (20 ακόμη και 40) και με την Ευρωπαϊκή Ένωση πίνουμε γάλα Ολλανδίας – Γερμανίας ή...Ισπανίας και αντί το αθώο νεράκι με το οποίο νόθευε το γάλα ο Μπαρμπα-Κώστας ή ο Πέτρος ο Αρμένιος πίνουμε – λένε- και σκόνη γάλακτος εισαγωγής. Ίσως!

Ωστόσο το ζητούμενο είναι άλλο. Είτε 5 είτε 11 ημερών, στόχος είναι το γάλα ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ (για μας και ΠΑΤΡΙΝΟ) ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΦΤΗΝΟ γιατί το γάλα είναι φάρμακο και όχι απλώς τροφή. Άσε που... ψηλώνουμε κι όλας!!!

"ΚΑΘ' ΟΔΟΝ"
Του Σταύρου Ιντζεγιάννη
ΤΟ ΓΑΛΑ

Ο αρθρογράφος και συγγραφέας κ. Σταύρος Ιντζεγιάννης παρουσιάζει κάθε Δευτέρα, περίπου στις 9.30 το βράδι, στον

Ο κ. Στ. Ιντζεγιάννης στο "ΛΥΧΝΟ"

τηλεοπτικό Σταθμό της τοπική μας Εκκλησίας "ΛΥΧΝΟΣ" την εκπομπή "ΤΕΡΙ-PEM".

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ
8259

Ο Εκκλησιολόγος

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Μαραγκοπούλου 5 - Τ.Κ. 26331 - ΠΑΤΡΑ

τηλ.& FAX: 2610 / 222392 και 341515

E-mail: alexkoll@otenet.gr

& ekklesiologos@gmail.com

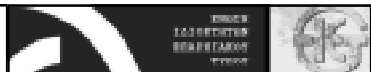
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ιδιώτες - Ελλάδα 50 ευρώ

Ευρώπη 100 ευρώ

Αμερική, Ασία, Αυστραλία, Αφρική 200 ευρώ

Μέλος της:

ΟΙ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΕΣ ΑΓΓΛΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Η Επανάσταση του 1821 την επέτειο της οποίας εόρτασε σύσσωμο το Ελληνικό Έθνος, είναι θέμα μεγάλο, πολυσήμαντο και πολύπτυχο. Και μόνο η απλή αναδρομή στα γεγονότα εκείνα που οδήγησαν στον εθνικό ξεσηκωμό, συγκινεί και συναρπάζει. Θερμαίνει την ψυχή και κεντρίζει την σκέψη. Γεννά συναισθήματα δέους, θαυμασμού και εθνικής υπερηφάνειας. Όμως στην ιστορία της περιόδου της Τουρκοκρατίας υπάρχει και ένα σημαντικό κεφάλαιο, το οποίο ενώ έχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα, κάποιοι ιστορικοί ηθελημένα το αγνοούν, ή το εξετάζουν ως παρωνυχίδα και δεν δίνουν την προσήκουσα σημασία.

Πρόκειται για τους Νεομάρτυρες των χρόνων της Τουρκοκρατίας οι οποίοι, αφού περιφρόνησαν τα βασανιστήρια και τον θάνατο, ακολούθησαν το παράδειγμα των Μαρτύρων της αρχαίας Εκκλησίας και προσέφεραν στο υπόδουλο Γένος «τον κάλλιστον στέφανον», το αίμα και την ζωή τους, για να στηρίξουν τους σκλαβωμένους Έλληνες στην πατρώα πίστη τους και να τους αποτρέψουν από τον επαπειλούμενο εξωμοτισμό, προβάλλοντας «την συνεπέστερη για την Ορθοδοξία και αποτελεσματικότερη για το Γένος αντίσταση».¹ Όμως στην ιστορία της Εκκλησίας και αυτήν του Ελληνικού Έθνους, το κεφάλαιο που αναφέρεται στους Νεομάρτυρες είχε και θα έχει πάντοτε ιδιαίτερη σπουδαιότητα και σημασία για τους Ορθοδόξους Έλληνες χριστιανούς.

Είναι γνωστόν ότι οι εξισλαμισμοί των χριστιανών κατά την περίοδο της δουλείας υπήρξαν το φοβερότερο πλήγμα εναντίον του Ελληνισμού. Απέβησαν θρησκευτική και εθνική αιμορραγία και σοβαρή απειλή για το Έθνος, γιατί με τον τρόπο αυτό αλλοιωνόταν ο θρησκευτικός χαρακτήρας των Ελλήνων και γενικότερα η εθνολογική σύνθεση όλων των Ορθοδόξων χωρών της Βαλκανικής, που τέλούσαν υπό τον ζυγό των Τούρκων. Μάλιστα στις περισσότερες περιπτώσεις οι εξισλαμιζόμενοι εγίνοντο αμείλικτοι διώκτες των χριστιανών, δημιουργώντας ευνοϊκότερες συνθήκες για την περαιτέρω επέκταση του Ισλαμισμού.

Στο γεγονός αυτό του εξισλαμισμού, συνετέλεσαν πολλοί παράγοντες, κυρίως όμως η βία, άμηση και έμμεση, και ο πειθαναγκασμός, που αποτελούσε αναπόσπαστο μέρος της ζωής των υποδούλων Ελλήνων. Ακόμη οι επαχθείς φόροι και οι μηχανορραφίες των Τούρκων εις βάρος των Ελλήνων, ο φανατικός ιεραποστολικός ζήλος των δερβίσηδων και των ουλεμάδων και οι εξευτελιστικοί όροι ζωής που οδηγούσαν πολλούς χριστιανούς στους κόλπους του Ισλάμ. Χαρακτηριστική μαρτυρία αποτελούν οι παραινέσεις του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου προς τους χριστιανούς: «...Σας πληροφορούμεν, αδελφοί, ότι οι Τούρκοι διά άλλο τέλος δεν σας παιδεύουν με τα βαρέα δοσίσματα και με τα άλλα κακά πάρεξ δια να βαρεθήτε, να χάσετε την υπομονήν, και έτζι να αρνηθήτε την πίστιν σας και να ανεχθήτε την ιδιανήν των θρησκείαν. Όθεν και σείεις τον σκοπόν αυτών ηξεύροντες φυλαχθήτε, αγαπητοί αδελφοί μας, φυλαχθήτε διά αγάπην Θεού, και διά σωτηρίαν της ψυχής σας».²

Όμως την προσπάθεια των Τούρκων για τον εξισλαμισμό των υπόδουλων χριστιανών, ανέκοψε ή περιόρισε η μέχρι θανάτου εμμονή των Νεομαρτύρων στην Ορθόδοξη χριστιανική πίστη. Πολλοί εκ των καταπιεζομένων Ελλήνων δεν εδέχοντο να αρνηθούν την χριστιανική θρησκεία. Διεκήρυτταν με παρηγορία ότι η πίστη τους έχει την αναφορά της στον αληθινό Θεό, εν αντιθέσει προς τον Μωάμεθ, που υπήρξε κοινός άνθρωπος και ψευδοπροφήτης. Ομολογούσαν ότι γεννήθηκαν χριστιανοί και χριστιανοί ήθελαν να πεθάνουν. Αποκορύφωμα δε του θάρρους και της πίστεώς τους στον αληθινό Θεό υπήρξε η περιφρόνηση του θανάτου. Τα βασανιστήρια στα οποία υπεβάλλοντο οι Νεομάρτυρες ήσαν πολλών ειδών, μάλιστα πολλές φορές οι μέθοδοι βασανισμού ήσαν σκληρότεροι και εκείνων που εφίρμασαν οι ειδωλολάτρες κατά την περίοδο των διωγμών. Ό,τι όμως εξαιρείται ιδιαίτερα στους βίους των Νεομαρτύρων είναι η αταραξία, η ευψυχία, η υπομονή και η χαρά με την οποίαν επορευόντο τρέχοντες την οδόν του μαρτυρίου, έχοντας ως κραταιό όπλο τον τίμιον Σταυρόν και την προσευχή.³

Οι Νεομάρτυρες, οι περισσότεροι των οποίων ήταν απλοί άνθρωποι του λαού, πεθάνοντο την Ορθόδοξη πίστη τους ζωντανή στην ψυχή τους και έδωσαν την ζωή τους χάριν αυτής. Μερικοί μάλιστα «θεληματικώς και αυτοκλήτως επήγαν και εμαρτύρησαν από ακατάσχετο πόθο και θρησκευτικό ενθουσιασμό⁴, μαρτύριο το οποίον ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης χαρακτηρίζει «κινδυνώδες και όχι τόσο νόμιμον»».

Όμως οι Νεομάρτυρες, ως αγωνιστές της πίστεως, με βαθύτατη προσήλωση στην δογματική και εσχατολογική διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας, με αφοσίωση στον Χριστό και την αγία του Εκκλησία, στην παράδοση, και στην πνευματική υπεροχή του δουλεύοντος Γένους, υπήρξαν συγχρόνως και αγωνιστές της ελληνικής ελευθερίας, χάριν της οποίας επροτίμησαν τον στέφανο του μαρτυρίου και προσέφεραν αυτοβούλως την ζωή τους, καθ'

όσον στην συνείδηση των Ορθοδόξων Ελλήνων Εκκλησία και Έθνος δεν χωρίζονται. Συνεπώς όλοι οι Νεομάρτυρες της Τουρκοκρατίας είναι και Εθνομάρτυρες, εφ' όσον είναι δεδομένο ότι η χριστιανική πίστη, υπέρ της οποίας έδωσαν την καλή ομολογία, δεν αποτελούσε ένα επί μέρους στοιχείο, αλλά τον συνεκτικό δεσμό της ταυτότητος του Γένους.⁵

Παρά ταύτα δεν έχουν αναγνωρισθεί από την Εκκλησία όλοι οι Εθνομάρτυρες ως Νεομάρτυρες, μεταξύ των οποίων και πολλοί ήρωες κληρικοί, παρά το γεγονός ότι η αυτοπροαίρετη θυσία τους έγινε «υπέρ πίστεως και πατρίδος», όπως ήταν το κυρίαρχο σύνθημα κατά την εθνεγερσία. Διότι ό,τι διαφοροποιεί τους Νεομάρτυρες από τους Εθνομάρτυρες, ό,τι αγιοποιεί τους πρώτους, ό,τι πιστοποιεί την αγιότητα των Νεομαρτύρων έναντι των Εθνομαρτύρων είναι η ομολογία της πίστεως και η εμμονή σ' αυτήν μέχρι θανάτου. Χωρίς αυτό το στοιχείο στην Ορθόδοξη Εκκλησία ουδείς ανεγνωρίσθη ως άγιος, «άσχετα με όσες άλλες καλές πράξεις κι αν έκανε ή όσους αγώνες αν έχει για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων».⁶

Αναντιρρήτως όμως και στους Νεομάρτυρες και στους Εθνομάρτυρες υπάρχει και η Ελληνική και η Ορθόδοξος χριστιανική συνείδηση, με την διαφορά ότι στους πρώτους κυριαρχούσα και τελικώς επικρατούσα είναι η μία, η θρησκευτική, ενώ στους δεύτερους η Ελληνική. Κοινός όμως ήταν ο πόθος για την απελευθέρωση του Έθνους από τον Τουρκικό ζυγό, πόθος που διακατέχει εντόνως και τους Εθνομάρτυρες και τους διαφοροποιεί έναντι των Μαρτύρων των πρώτων αιώνων του Χριστιανισμού.

Νεομάρτυρες ανεδείχθησαν εκτός των λαϊκών, μοναχοί, ιερείς, επίσκοποι και πατριάρχες. Αντιπροσωπεύουν όλες τις ηλικίες, όλα τα επαγγέλματα και όλες τις κοινωνικές τάξεις της εποχής. Είναι άνδρες και γυναίκες. Οι περισσότεροι νέοι στην ηλικία, γεμάτοι σφρίγος, ορμή, πόθους για την ζωή και όνειρα για το μέλλον. Μερικοί μάλιστα, όπως σημειώνουν οι βιογράφοι, «πολλά ωραίοι την όψιν και πασίχαροι».

Δεν εκφράζουν ποιοτική διαφορά οι Νεομάρτυρες από τους Μάρτυρες των κατακομβών, απλώς δηλώνουν την χρονική απόσταση από εκείνους.⁷ Αμφότεροι συνδέονται οργανικά και αδιάσπαστα μεταξύ τους και αποκαλύπτουν την ταυτότητα και την ομοιογένεια της Εκκλησίας από την αρχαία εποχή μέχρι σήμερα. Μάλιστα κατά μίαν ποιητική έκφραση του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου, οι παλαιοί Μάρτυρες και οι Νεομάρτυρες είναι οι δύο «φίλτατοι υιοί», τους οποίους η εκλεκτή νύμφη του Χριστού, η Εκκλησία μας, «ως άλλη φιλόστοργος και φιλόπαις μήτηρ εν αμφοτέραις ταις αγκάλαις βαστάζει».

Παραμένει άγνωστος ο ακριβής αριθμός των Νεομαρτύρων, αναριθμήτα τα θύματα της τουρκικής θηριωδίας, το πλήθος των σφαγιασθέντων και μαρτυρικά τελειωθέντων Χριστιανών. Κάθε γεωγραφικός χώρος, Κωνσταντινούπολις, Μ. Ασία, Θράκη, Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάς, Πελοπόννησος, νησιά Αιγαίου και Ιονίου Πελάγους, Κρήτη, Κύπρος, ακόμη και περιοχές της Βαλκανικής, συνδέονται με την θυσία πολλών Νεομαρτύρων, ανδρών και γυναικών κάθε τάξεως και ηλικίας. «Ουκ έστι πόλις και τόπος όπη των ορθοδόξων ημών ου προχέονται υπέρ της ευσεβείας τα αίματα», έγραφε κατά το β' ήμισον του ΙΖ' αιώνος ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων Νεκτάριος (1660-1669) και εν συνεχεία προσέθετε: «Και μεираκια εωράκαμεν προ ολίγων ετών τη τομή της μαχαίρας αφοβος υποκλίναντα τον ανχένα».⁸

Ειδικότερα τα «μεираκια» για τα οποία ομιλεί ο Πατριάρχης Νεκτάριος είναι «οι Νεομάρτυρες παίδες» η «Παιδομάρτυρες», όπως χρησιμοποιείται εσχάτως ο νεοπαγής αυτός όρος, για να δηλώσει και να διακρίνει τους μικρούς ήρωες της πίστεως, τους «εσφαγμένους διά τον Λόγον του Θεού και την μαρτυρίαν του Αρνίου» (Αποκάλ. ΣΤ' 9), από τους εφήβους και τους μεγάλους κατά την ηλικίαν).

Απέραντο, λοιπόν, το Μαρτυρολόγιο των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Αλλά και όσων τα ονόματα είναι γνωστά «ούτοι μερίς βραχεία εστί των παρ' ημίν νεοφανών αγίων δείγματος χάριν μνημονευομένων». «Πολλοί δε και άλλοι υπάρχουσιν, ων οι μεν ήδη εκανονίσθησαν υπό της Εκκλησίας οι δε θα κανονισθούν εν ημερα βουλής Κυρίου, ότε λειως εφ' ημάς και επί την Εκκλησίαν αυτού θα ευδοκήση να επιβλέψη ο φιλάνθρωπος», έγραφε περί τα τέλη του ΙΗ' αιώνος μία από τις λαμπρότερες εκκλησιαστικές και εθνικές προσσωπικότητες, ο Ευγένιος Βούλγαρις, προς τον Πέτρο Κλαίρκιο, σε επιστολιμαία διατριβή του.⁹ Όσων τα ονόματα παρέμειναν άγνωστα ή ελησμονήθησαν, τούτο δεν έχει ιδιαίτερη σημασία. Διότι οι ηρωϊκές εκείνες μορφές της Πίστεως και της Πατρίδος δεν αγωνίσθηκαν για την υστεροφημία, αλλά για την Ορθόδοξη πίστη και το Έθνος και συνεπώς «αι άγιοι αυταί ψυχαί έχουν πλήρη την ικανοποίησιν, διότι η μεγαλουργός και προπαρασκευαστική της απελευθερώσεως του Γένους δράσις των εγένετο οιοινή η δροσός, η οποία επότισε το δένδρον της πίστεως και της ελευθερίας, όπερ ανέθαλεν, όταν εσήμανεν υπό της Προνοίας τεταγμένη ώρα».¹⁰

Η ύπαρξη των Νεομαρτύρων κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας χαρακτηρίζεται από τον άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη «θαύμα παρόμοιον ωσάν να βλέπη τινάς μέσα εις την καρδίαν του χειμώνος εαρινά άνθη και τριαντάφυλλα· μέσα εις την βαθυτάτην νύκτα, ημέραν και ήλιον· μέσα εις το ψηλαφητόν σκότος, φώτα λαμπρότατα· εν καιρώ της αιχμαλωσίας, να βλέπη ελευθερίαν και εν τω καιρώ της τωρινής ασθενείας υπερφυσικήν δύναμιν».¹¹

Πράγματι οι νεοφανείς άγιοι Μάρτυρες, με το αγωνιστικό τους πνεύμα ακολούθησαν την οδό της αντιστάσεως κατά της βιαιάς επιβολής του Μωαμεθανισμού, αναζωογόνησαν την εξασθενημένη πίστη των υποδούλων Ελλήνων, στερέωσαν την Ορθόδοξη Εκκλησία, ανέκοψαν το κύμα του βίαιου εξισλαμισμού και βοήθησαν ώστε να μη νεκρωθεί το Γένος πνευματικώς. Με το αίμα του μαρτυρίου

των έγιναν φωτεινά παραδείγματα σε σοφούς και ασόφους, αλλά κυρίως στους απλοϊκούς ανθρώπους, οι οποίοι είχαν ανάγκη στερεών ερεισμάτων για να αντιμετωπίζουν με περισσότερο θάρρος την καταπιεστική συμπεριφορά των Τούρκων και να αντιστέκονται κατά της αλλοξοπιστίας, την οποίαν με την απειλή του θανάτου επέβαλλαν οι Οθωμανοί. Πρόδηλος επομένως η ευεργετική επίδραση των Νεομαρτύρων στους συγχρόνους των Έλλήνων χριστιανούς. Τιμώμενοι, ως εκ τούτου, από την Εκκλησία και δοξαζόμενοι παρά το πλευρό των επί Νέκρωνος, Δεκίου, Διοκλητιανού και των άλλων διωκτών της πίστεως, μαρτυρικά τελειωθέντων χριστιανών, ανεδείχθησαν οι φορείς και οι συνεχιστές της ακατάβλητης πνευματικής δυνάμεως της Εκκλησίας, θαυμάσια πρότυπα πίστεως και ελληνορθοδόξων αγωγής, καθ' όσον η μαρτυρία των ενώπιον των αλλοπίστων αποτελεί και για τους σημερινούς χριστιανούς λαμπρό παράδειγμα ευθαρσούς και ανυποχώρητης εμμονής στην αγία μας Ορθόδοξη πίστη, παράδειγμα υπερασπίσεως αυτής από αλλοπίστους και απίστους.

Οι Νεομάρτυρες ως Έλληνες και χριστιανοί υπήρξαν πρωτίστως τέκνα της Ορθόδοξης Εκκλησίας, της οποίας η διδασκαλία ήταν βαθύτατα ριζωμένη στις καρδιές των και είχε διαποτίσει όλον τον υπέρ της ανεξαρτησίας ιερών Αγώνα. Συστρατευθείσα, η Εκκλησία μετά την θύελλα του 1453, με τον Ορθόδοξο λαό, υπήκουσε στην πρόσκληση της Ελλάδος και πριν ακόμη σημάνει η σάλπιγξ του εθνικού συναγερμού ευρίσκετο επί των επάλλεων. Αφού περισυνέλεξε τα ερείπια, με μία διηνεκή πορεία θλίψεων, θυσιών και αδιαλείπτων προσπαθειών, εκράτησε ορθή και άκαμπτη την ψυχή του υποδούλου Γένους. Του έδωκε υπόσταση. «Του έδωκε παιδείαν και ηγεσίαν και επί τέσσαρας αιώνας επάλειεν, ηγωνίζετο, εθλίβετο, εσταυρούτο, χωρίς να της λείψη ποτέ η προσδοκία της Αναστάσεως».¹² Καθ' όλο δε το μακρό τούτο διάστημα της δουλείας, «ήταν αναγκασμένη να σηκώνη δύο βάρος, ένα δικό της κι ένα εκείνο του Έθνους, να ομολογή και να κηρύττη δύο αναστάσεις, την ανάσταση του Ιησού και την ανάσταση του Γένους. Τα ένωσε λοιπόν και τα δύο σε ένα, έκαμε την Πίστη Πατρίδα και την Πατρίδα Πίστη και ο διωγμός της κι ο αγώνας της έγινε «υπέρ Πίστεως και Πατρίδος». Τα τεκμήρια του διωγμού και του αγώνος εκείνου είναι οι Νεομάρτυρες».¹³

Παραπομπές

- Γεωργίου Α. Μεταλληνού, Το 21 και οι συντελεστές του. «Εκκλησία», ΞΗ' (1991) σ. 187.
- Νικοδήμου Αγιορείτου, Νέον Μαρτυρολόγιον. Αθήνα 1961.
- Ό.π. σσ. 127, 159, 284.
- Μητροπ. Μαντινείας και Κυνουρίας Αλεξάνδρου. Νεομάρτυρες, Εθνομάρτυρες. «Μνημοσύνη, εν Αθήναις 1966, σσ. 32-34. Τ. Αθ. Γριτσοπούλου, Η Εκκλησία στον απελευθερωτικόν αγώνα. Αθήνα 1971, σ. 19.
- Γεωργ. Μαντζαρίδου, Κοινωνιολογική προσέγγιση της παρουσίας των Νεομαρτύρων. «Πρακτικά Θεολογ. Συνεδρίου εις τιμήν και μνήμην των Νεομαρτύρων». Θεσσαλονίκη 1988, σ. 236.
- Βασ. Φανουργάκη, Μάρτυρες – Νεομάρτυρες. Πρακτικά Θεολογ. Συνεδρίου, ό.π. σ. 193. Στυλ. Γ. Παπαδοπούλου, Οι Νεομάρτυρες και το δούλον Γένος, εν Αθήναις 1974, σσ. 29-32.
- Μητροπ. Μαντινείας και Κυνουρίας Αλεξάνδρου, ό.π. σ. 29.
- Νεκταρίου Ιεροσολύμων, Προς τας προσκομισθείσας θέσεις των εν Ιεροσολύμοις Φρατέρων..., εν Ιασώ 1682, σ. 209. Χρυσοστ. Παπαδοπούλου, Οι Νεομάρτυρες, Αθήνα 1970, σ. 31.
- Ιωαν. Ε. Αναστασίου, Σχεδιάγραμμα περί των Νεομαρτύρων. «ΜΝΗΜΗ 1821». Θεσσαλονίκη 1971, σσ. 17-18. Στυλ. Γ. Παπαδοπούλου, ό.π. σσ. 31-32.
- Α.Σ. Μπαλάνου, Αι θυσίαι του κλήρου υπέρ της εθνικής αποκαταστάσεως μέχρι του 1821. «Ημερολόγιον Μεγ. Ελλάδος», 1922, σ. 263.
- Νικοδήμου Αγιορείτου, ό.π. σ. 10.
- Τ. Αθ. Γριτσόπουλου, ό.π. σ. 32.
- Μητροπ. Σεργίων και Κοζάνης Διονυσίου, «ΔΠΠΥΧΑ» του Νέου Ελληνισμού, Αθήνα 1971, σ. 41.

Ιωάννου Φ. Αθανασοπούλου
Θεολόγου - Φιλολόγου

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Στο μέσον της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και προ του Πάσχα η Εκκλησία μας προβάλλει την εορτή της Σταυροπροσκυνήσεως. Περίοδος αγώνων πνευματικών, η περασμένη Κυριακή Γ' Νηστειών και η πορεία των δοκιμασιών για τους πιστούς δεν τελειώνει. Η Εκκλησία ακολουθεί εορτολογικά την πρακτική του Κυρίου, που εν όψει της δίκης του, της καταδίκης και του σταυρικού θανάτου του, απευθύνει προς τους μαθητές του και τον λαόν που τον ακολουθούσε λό-

γον σκληρόν αλλά και αληθινόν, “όστις θέλει οπίσω μου ακολουθῆν, απαρνησάσθω εαυτὸν και ὀράτω τον σταυρόν αὐτοῦ”. Και ο σταυρός για τους ακροατές του Χριστοῦ εσήμαινε διωγμός, απόρριψη και καταδίκη. Δεν είχε καθόλου την έννοια της πνευματικής καταξίωσης και της θυσιαστικής δόξας, όπως σημαίνει για μας σήμερα μία μαρτυρική πορεία.

Στην Ιερά Μονή Γηροκομείου τελέσθηκε Θεία Λειτουργία υπό του Καθηγουμένου της Μονῆς Αρχιμανδρίτου π. **Συμεών Χατζή** και συλλειτουργούς τον Αρχιμανδρίτη π. **Χρυσόστομος Μπαρούσης** και τον Διάκονο **Παῖσιο Γρίβα**, ο οποίος κήρυξε και τον Θείο Λόγο.

Προσήλθαν από νωρίς το πρωί πλήθος πιστών οι οποίοι συμμετείχαν με κατάνυξη στην Θεία Λειτουργία και στην περιφορά του Τιμίου και Ζωοδότου Σταυροῦ του Κυρίου μας, τον οποίον προκύνησαν με ευλάβεια. Σημειωτέον, οι εκκλησιαζόμενοι στην Ιερά Μονή, είχαν την ευλογία να προσκυνήσουν και μικρό τεμάχιο Τιμίου ξύλου το οποίο φυλάσσεται στο μοναστήρι.

Ο ομιλών επισήμανε, ότι ολόκληρο το οικοδόμημα της Αγίας μας Εκκλησίας, δεν στηρίζεται στο ότι ήρθε

ο Χριστός στον κόσμο ως άνθρωπος, ούτε στηρίζεται στην διδασκαλία Του ή στα θαύματά Του, αλλά στηρίζεται προπάντων στο σταυρικό θάνατο του Κυρίου μας. Αυτή είναι η βάση της πίστεώς μας, όπως και το ψάλλουμε: “Ο Σταυρός Σου Κύριε, Ζωή και Ανάστασις υπάρχει τω λαῷ σου.”.

Και τότε και όταν λέμε Σταυρό δεν εννοούμε μόνον το σύμβολο του Σταυροῦ, - το αντικείμενο - αλλά το σταυρικό θάνατο του Χριστοῦ μας πάνω στο ξύλο. Ένα τόσο σπουδαίο γεγονός που το 1/4 της Ευαγγελικής διδασκαλίας να καλύπτει τις τρεις τελευταίες ημέρες τη ζωή του Κυρίου μας, επί της γης.

Ο Διάκονος Παῖσιος ανέλυσε τα λόγια του Ιησού: “όστις θέλει οπίσω μου ακολουθῆν, απαρνησάσθω εαυτὸν και ὀράτω τον σταυρόν αὐτοῦ”.

Έκανε λόγο και για τον προσωπικό σταυρό του καθενός από εμάς, όπως μας τον προτείνει ο Θεός, είτε ένας αποτυχημένος γάμος, ή ανεπιτυχώς επιλογή επαγγέλματος, οι σοβαρές ασθένειες, η περιφροσύνη, η ατιμία, η απώλεια της περιουσίας, η ανεντιμότητα (που είναι και γνώρισμα της εποχής μας) κ.α. Ολοκλήρωσε αυτή την ενότητα περί του προσωπικού σταυροῦ λέγοντας, ότι η επιλογή να είμαστε με τον Χριστό θέλει πιστοποίηση με την εθελουσία άρση του προ-

σωπικού μας σταυροῦ και αυτή η άρση θέλει γνώση, επιμονή, υπομονή και θεία βοήθεια, και αυτή η ακολουθήση είναι το μυστικό μιας συνεχούς ανοδικής πνευμα-

τικής πορείας.

Επισφράγισε την ομιλία του ο Διάκονος, λέγοντας, ότι οι ώρες του πόνου σ' αυτήν την ζωή δεν είναι ώρες εγκαταλείψεως αλλά ένα παιχνίδι άξιο του πονεμένου Χριστοῦ που προσποιείται και που θέλει ελεύθερα να πιστοποιήσουμε πως είμεθα σταυροφόροι και σταυρώνουμε τα πάθη μας και φέρνουμε το σταυρό αγόγγυστα και κάνουμε το σταυρό μας αδήλιστα για τη δόξα του Θεοῦ και την δική μας Ανάσταση και αιωνία κατάπαυση κοντά του.

Στο τέλος, τελέσθηκε επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως της ψυχῆς του αειμνήστου Γέροντος π.

Χριστοφόρου Μείντανά. Κατόπιν, ο Αρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος Μπαρούσης και ο Διάκονος Παῖσιος τέλεσαν τρισάγιο υπέρ αναπαύσεως του ασιδίου γέροντος στο μνήμα του, με την παρουσία πολλών δεκάδων πνευματικών του τέκνων, που από νωρίς το πρωί προσήρχοντο για να ανάψουν ένα κέρι εις μνήμην του.

Λίγο μετά το μεσημέρι, το μοναστήρι της Παναγίας της Γηροκομιτίσσης επισκέφθηκε και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. **Χρυσόστομος**, ο οποίος συνόδευε έξι προσκυνητάς από τα γραφεία της Ιεράς Μητροπόλεως Πειραιώς που ευρέθησαν στην Πάτρα και λειτούργηθηκαν στον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέου.

Η Αδελφότητα της Μονῆς Γηροκομείου μετά την ξενάγηση προσέφερε στους επισκέπτες μοναστηριακό νηστήσιμο κέρασμα.

Είναι αλήθεια ότι η Εκκλησία στα τετρακόσια χρόνια της σκληρής σκλαβιάς και της υποταγής μας στην τότε μεγάλη Οθωμανική αυτοκρατορία, ως στοργική μητέρα συγκέντρωσε και ένωσε κάτω από τις προστατευτικές φτερούγες της, ως «η όρνις τα νοσία εαυτής», κλήρο και λαό οδηγώντας τους στο μεγάλο σκοπό, στην ιδέα της ελευθερίας. Έπρεπε να μείνει άγρυπνη η συνείδηση του Γένους δια μέσου της γλώσσας, της θρησκείας, της παιδείας, των παραδόσεων, των ηθών και εθίμων. Και το πέτυχε η Εκκλησία με όλα τα μέλη της, με το λαό, με την κλεφτουριά, τους λογάδες, τους αρχιερείς, τον ολιγογράμματο παπά, τον καλόγερο. Στο βιβλίο του «Τουρκοκρατία» ο π. Γ. Μεταλληνός σημειώνει: «Τον 16ο και 17ο αι. μερικοί πατριάρχαι και μητροπολίται έλαβον μέρος αποκάλυπτα σε εξεγέρσεις...». Και ο π. Πέτρος Καρολίδης στην Ιστορία

...Τοτρητής Ναυπλίου. 2) Την σφραγίδα του Ιωνά ... 3) Αντίγραφο διατάγματος του Ιωνά, ως Υπουργού της θρησκείας υπογεγραμμένον ως «Δαμαλών Ιωνάς» υπό ημερο-

Η Εκκλησία στον αγώνα του 1821

μηνίαν Οκτωβρίου 1825 ... ».

Σε δεύτερη επιστολή του ο Γ. Σπανόπουλος στον π. Νικ. Παπαδόπουλο γράφει, ότι «ο Ιωσήφ Κωνσταντινίδης, ανηψιός του Ιωνά, εκπαιδεύτηκε στη Μ. του Γένους Σχολή, δαπάναις του Ιωνά, ο οποίος (Ιωσήφ) εδιωρίσθη Επίσκο-

λιάδης, ο Διονύσιος Κόκκινος κ.ά. Κατά τις πληροφορίες και άλλου ιστορικού, «ο Ιωνάς έλαβε ενεργόν μέρος εις τον επαναστατικόν αγώνα, ως αρχηγός εξακοσίων οπλοφόρων και ακόμη είναι αναγνωρισμένη η συμμετοχή του εις μάχας δια την κατάληψιν της Κορίνθου Ακροκορίνθου. Εις την πρώτην μάλιστα, πολιορκία, εκινδύνευσε να συλληφθή αιχμάλωτος, διότι φεύγων τους εχθρούς έπεσεν εκ του ημιόνου του».

Κατά τη δεύτερη πολιορκία του Ακροκορίνθου, όταν οι Τούρκοι παραδόθηκαν, "ο Κολοκοτρώνης ... εσχημάτισεν ένα σώμα από 300 άνδρας ... και εβάδισεν επί κεφαλής του συνοδευόμενος και από τον επίσκοπον Ιωνάν προς το φρούριον. Προ της πύλης ευρίσκετο ο Τούρκος φρούραρχος. Παρέδωκε τα κλειδιά του φρουρίου εις τον Κολοκοτρώνην και του είπε: - Χαλάλι σας, χαλάλι σας.

Ο Αχαιός Ιεράρχης Ιωνάς Κωνσταντινίδης (1764-1853)

του επαναλαμβάνει: «Επτά Οικουμενικοί Πατριάρχαι εθανατώθησαν, κατά τον αγριότερον τρόπον διαρκούσης της 17ην εκατο/δος. Επτά κορυφαί της Ελλαδικής Εκκλησίας προσέφεραν εαυτούς θυσίαν εις το Γένος». Αλλά και ο Γ. Σκαριμπας, που πολλά έγραψε σε βάρος του κλήρου και ιδίως των αρχιερέων για τον ρόλο τους στον αγώνα, παραδέχεται ότι: «Η Φιλική Εταιρεία στο «κόλπο» είχε μύσει όλους σχεδόν τους παλαιοελλαδίτες κοτσαμπάσσηδες και προπαντός τους δεσποτάδες». Είναι, επίσης γνωστόν, ότι ο Φιλικός Ιω.Φαριμάκης εμπύησε στην Εταιρεία τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε', όταν ο τελευταίος βρισκόταν αυτοεξόριστος στο Αγ. Όρος. Τέλος, ο Φωτάκος, ο πρώτος υπασπιστής του Θ. Κολοκοτρώνη, στο-έργο του «Βίοι Πελοποννησίων ανδρών» μας δίνει επιγραμματικά βασικά στοιχεία για τη ζωή και τη δράση ορισμένων αγωνιστών επισκόπων. Έτσι, για τον Π. Πατρών Γερμανό γράφει: «Ούτος ο ένδοξος αρχιερεύς πρώτος των άλλων ετόλμησε να ψάλη το «Αναστίτωσαν οι Έλληνες...». Και συνεχίζει: «ο Καλαβρυτινός επίσκοπος Χριστιανουπόλεως Γερμανός... εφυλακίσθη εις την Τριπολιτσάν ...και εκεί εντός των φυλακών απέθανε». Ακόμη, ο Κερνίσης και Καλαβρύτων Προκόπιος ... έγινε χρήσιμος παρακινών τους εντοπίους Καλαβρυτινούς να επαναστατήσουν ενθουσιάζων τους πάντας και συνοδεύων αυτούς με τας ευχάς του εις τον πόλεμον". Για τον επίσκοπο Δαμαλών Ιωνά Κωνσταντινίδη, που η ζωή και η δράση του θα μας απασχολήσει στη συνέχεια, σημειώνει: «Ούτος ...κατ' αρχάς ευρεθείς εις τα Μέγαρο πολύ εχρησίμευσεν εμψυχώνων ...και φροντίζων να πολιορκηθή το Φρούριον της Κορίνθου, αποστέλλων εκεί τους Μεγαρίτας και άλλους, εφάνη δε καθ' όλα ωφέλιμος μέχρις εντελούς αποκαταστάσεως του Έθνους».

Ο τελευταίος αυτός έπαινος του Φωτάκου για τον Επίσκοπο Ιωνά Κωνσταντινίδη, ας αποτελέσει την εισαγωγή για να σκιαγραφήσουμε τη ζωή και τη δράση του Αχαιού - Καλαβρυτινού αγωνιστή, όχι και τόσο γνωστού σε όλους μας, ο οποίος έδωσε τα πάντα για την πατρίδα και την ελευθερία της και έλαβε ως ανταμοιβή τη φτώχεια, το διωγμό και την ταπείνωση.

Ο Επίσκοπος Ιωνάς Κωνσταντινίδης γεννήθηκε το 1764/65 στους Άνω Λοσούς (Σουδενά) ή συνοικία «Θεοτόκος», όπως τότε ονομαζόταν, των Καλαβρύτων. Ο σύγχρονός του ιστορικός, επίσης Καλαβρυτινός αγωνιστής, Αμβρόσιος Φραντζής, στο έργο του «Ιστορία της αναγεννηθείσης Ελλάδος» (1839), ως προς την καταγωγή του Ιωνά, γράφει: «Ιωνάς, ο Επίσκοπος Δαμαλών, Πελοποννήσιος εκ της επαρχίας Καλαβρύτων ... εφάνη σταθερός και ωφέλιμος καθ' όλα εις την ανάστασιν της πατρίδος».

Μία δεύτερη μαρτυρία βρίσκεται σε «σημείωμα», που σώζεται στο «αρχείο» του ιστορικού Ιω. Φιλήμονα (1789-1894), στο οποίο χαρακτηρίζονται 25 αρχιερείς της εποχής εκείνης. Για τον Ιωνά αναγράφονται: «ο πρώην Δαμαλών Ιωνάς, Καλαβρυτινός, χειροτονείται επίσκοπος κατά το 801 (1801) εσχάτως έλαβε και την επισκοπήν Αργολίδος τοποτηρητικός». Τελευταία σώζεται μία επιστολή που έστειλε από την Αμερική ο Γ. Σπανός ή Σπανόπουλος, απόγονος του Ιωνά, στον αείμνηστο Πρωτοπρεσβύτερο π. Νικ. Παπαδόπουλο, επίσης Καλαβρυτινό, εφημέριο τότε στον Αγ. Γεώργιο Καρύτση. Αυτή η επιστολή είναι ενδιαφέρουσα για τη μας δίνει και άλλα στοιχεία για τον Ιωνά. Φέρει ημερομηνία 19 Αυγούστου 1940. Σ' αυτή αναφέρεται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Αιδεσιμώτατε, ... Επειδή εκ μητρικής παραδόσεως μου έχει δοθή η ελευθερία να πιστεύω, ότι είμαι απόγονος της οικογενείας, εξ ης κατήγετο ο Ιωνάς (εκ τον της μητρός... γένους) ... θα σας δώσω ενταύθα, εκείνα που θετικώς γνωρίζω περί Ιωνά. Όταν ήμιν μικρός..., ενθυμούμαι ότι η γιαγιά μου ή η θεία μου, ή η μητέρα μου, μου είχαν πείει, ότι όταν ο Όθων ήλθεν εις την Ελλάδα έδωσε τον όρκο του ως βασιλεύς εις ένα εκ «των θείων μου». Αλλά ήμιν πολύ μικρός, όπως αντιληφθώ την αξίαν της πληροφορίας ... Την παρελθούσαν εβδομάδα όμως με επεσκέφθη κάποιος θεός μου, αδελφός της μητρός μου, όστις μου επέδειξε μερικά ανεκτίμητα έγγραφα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται: 1) Ιδιόγραφος επιστολή του Κυβερνήτου Ιω. Καποδίστρια προς τον Ιωνάν, υπό ημερομηνίαν 23 Ιουλίου 1830, δια της οποίας του αγγέλλει, ότι εδιωρίσθη

πος Γυθείου την 21ην Ιουλίου 1859...». Και συμπληρώνει: "...Όταν οι δύο δεσποτάδες απήλθον εις Κύριον, τα υπάρχοντά των περιήλθον εις την κατοχή του πάππου μου Κωνσταντίνου. Αι δύο θυγατέρες του Ευφροσύνη (μήτηρ μου) και Ασπασία επήραν εκάστη τα εγκόλπια των δεσποτάδων. Η μεν μητέρα μου το του Ιωνά, η δε Ασπασία το του Ιωσήφ. Η μητέρα μου έδωκεν «ως φυλαχτάρι» το εγκώλιον του Ιωνά...».

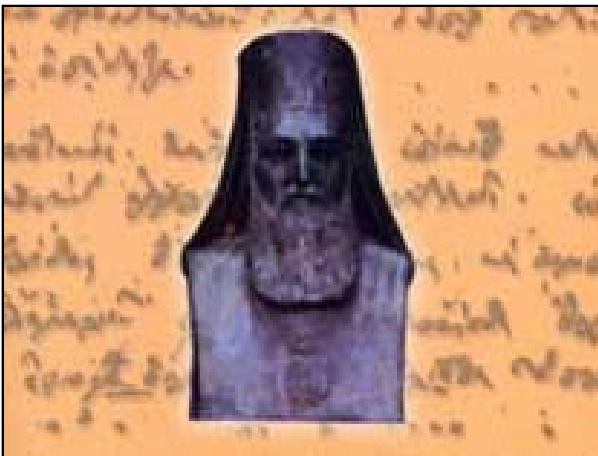
Τέλος, υπάρχουν δύο Πατριαρχικά - Συνοδικά έγγραφα με χρονολογία 1809 το πρώτο, επί Πατριάρχου Καλλινίκου Δ', και 1810 το δεύτερο, επί Πατριάρχου Ιερεμία Δ', που βρέθηκαν στο αρχείο του αείμνηστου Γυμνασιάρχη Καλαβρύτων Αντ. Οικονόμου, που εκτελέστηκε κι αυτός από τους Γερμανούς στις 13 Δεκεμβρίου 1943, που πιστοποιούν ότι ο Ιωνάς, ως επίσκοπος Δαμαλών, πλήρωσε τους λεγόμενους . Κυβερνητικούς και Πατριαρχικούς Φόρους.Οποσδήποτε για την προεπαναστατική ζωή και δράση του Ιωνά λίγα πράγματα γνωρίζουμε.

Του Παναγιώτου Σ. Μαρτίνη, Δρ. Θ.

Κατ' αρχήν φαίνεται ότι υπήρξε μοναχός στην Ι. μονή του Μ. Σπηλαίου, αφού στο Μοναχολόγιό της πολλοί μοναχοί φέρονται με το όνομα Ιωνάς και με το επίθετο Κωνσταντινίδης.

Τα επίσημα στοιχεία που διαθέτουμε μας οδηγούν στο έτος 1801, όταν ο Ιωνάς σε ηλικία 37 ετών χειροτονείται επίσκοπος Δαμαλών και Πεδιάδος από τον μητροπολίτη Κορίνθου Ζαχαρία, στη μητρόπολη του οποίου υπαγόταν και η επισκοπή Δαμαλών, η οποία περιελάμβανε τους τ. Δήμους Τροιζηνίας, Επιδάουρου και Λυγουριού.

Ένα άλλο στοιχείο από την προ-επαναστατική δράση του Ιωνά είναι η μυσή του στη Φιλική Εταιρεία. Ο Γ. Ρώμας, Δρ. Θ., στο βιβλίο του «Ιστορία της Μονής Καλαμίου Ναυπλίας «σημειώνει»: Ο Δαμαλών Ιωνάς, γνωστός υπό την επωνυμία Κωνσταντινίδης από τα Σουδενά Καλαβρύτων - εμυήθη εις την Φιλική Εταιρείαν το 1819, δια του Θεοχάρη Ρέντη, προφανώς εις την Κόρινθον ... ». Μάλιστα στη

Μ.Μ.Ε. του «Πυρσού» διαβάζουμε ότι ο Ιωνάς εμπύησε στη μυστική δράση της Εταιρείας και πολλούς Ποριώτες, αφού, όπως φαίνεται, ο Πόρος ήταν έδρα της Επισκοπής του.

Όμως, η όλη δράση του Ιωνά, εθνική και εκκλησιαστική, αναπόσπαστα κατά την επαναστατική περίοδο και μετά.

Ο Ιωνάς, ως μέλος πολλών εκκλησιαστικών επιτροπών, ως Υπουργός της Θρησκείας και αργότερα ως μέλος της Ι. Συνόδου, εργάστηκε για την αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων αυτής της περιόδου, κυρίως για τη διοικητική οργάνωση της Εκκλησίας, καθώς και για τις διάφορες θρησκευτικό; προπαγάνδες και τις ξένες ιεραποστολές που κυριολεκτικά αλώνιζαν στον Ελλαδικό χώρο.

Παράλληλα ο Ιωνάς εργάστηκε δραστήρια και για τα εθνικά μας θέματα. Σύμφωνα με τους ιστορικούς: «Ένθερμος πατριώτης, έλαβεν ενεργόν μέρος εκ των πρώτων κατά την περίοδον της Ελληνικής Επανάστασεως, επιδείξας αφάνταστον δραστηριότητα».

Για τη μεγάλη εθνική δράση του Ιωνά γράφουν όλοι οι ιστορικοί της Επανάστασης, όπως ο Χρυσανθόπουλος ή Φωτάκος, ο Αμβρόσιος Φραντζής, ο Ιω. Φιλήμων, ο Νικ. Σπη-

Ο Κολοκοτρώνης επήρε τα κλειδιά, έκαμε με μίαν σημαίαν και κατ' άλλους με την ομβρέλλαν του επισκόπου Ιωνά το σημείον του σταυρού επί της πύλης και εκραύγασεν: - Εμπάτε Έλληνες.

Εισηγήθεν πρώτος και ο στρατός τον ηκολούθησεν ευλογούμενος από τον έφιππον επίσκοπον, παραμένοντα παρά την πύλην".

Όμως, η αξιόλογη εθνική δράση του Ιωνά θα συνεχιστεί και όταν του δοθεί και πολιτικό αξίωμα. Το 1825 «ετιμήθη υπό της Διοικήσεως δια της αναθέσεως εις αυτόν του «Υπουργείου Θρησκείας».

Κατά τη δεκαεννιάμηνο παραμονή του στο Υπουργείο τον απασχόλησαν δύο σημαντικά εθνικά θέματα. Το πρώτο ήταν η εισβολή του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο και το δεύτερο να ξεσηκώσει τους λαούς της Ανατολής (Αιθίοπες, Συρία, Κύπρον και Παλαιστίνη) σε επανάσταση, κατά το παράδειγμα της Ελληνικής Εθνεγερσίας. Έτσι, όπως πιστεύει, αυτοί από «ανατολών» και οι Έλληνες από «δυσμών» θα επέφεραν αποφασιστικό κτύπημα στον Οθωμανικό τύραννο.

Ο π. Νικόλαος Παπαδόπουλος στο βιβλίο του «Δαμαλών Ιωνά, Διπλωματική σελίδες 1821», δημοσιεύει όλες τις επιστολές που έστειλε στους αρχιερείς και στους τοπικούς άρχοντες με σκοπό να επαναστατήσουν. Στις επιστολές αυτές διαπιστώνει κανείς την πίστη, τη φιλοπατρία και την αγάπη προς την ελευθερία του Καλαβρυτινού Ιεράρχη.

Τέλος, τιμήθηκε και με το αξίωμα του βουλευτή και με αυτή του την ιδιότητα έλαβε μέρος στις εργασίες της Γ' «εν Τροιζήνι συνελεύσεως (19 Μαρτίου 1827), η οποία εξέλεξε τον Ιω. Καποδίστρια πρώτο Κυβερνήτη -της Ελλάδος».

«Επί κυβερνήσεως Καποδίστρια (1828-1831) ο Δαμαλών Ιωνάς, παραμένει σεβαστός και χρήσιμος θεωρούμενος μεταξύ των καλλίτερων τότε Ιεραρχών και ... διορίσθη υπό του Κυβερνήτου «Εκκλησιαστικός τοποτηρητής Ναυπλίουκαι Άργους (1830-1833)» και μέλος «της Εκκλησιαστικής Επιτροπής» της οποίας έργον ήταν η μελέτη της υφισταμένης καταστάσεως της Εκκλησίας και η πρόταση μέτρων αναδιοργανώσεως των εκκλησιαστικών πραγμάτων ...».

Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια, στις 18 Ιανουαρίου του 1833, γίνεται η υποδοχή του Όθωνα και της Αντιβασιλείας στο Ναύπλιο. Δυστυχώς από τους προτεσάντες αντιβασιλείς επιχειρείται η πλήρης υποταγή της Εκκλησίας στην πολιτική εξουσία, με πρώτο πραξικόπημα το αυτοκέφαλο της Ελλαδικής Εκκλησίας (23 Ιουλίου 1833), χωρίς την έγκριση του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Και η κατεδάφιση αρχίζει! Κλείνουν πολλά μοναστήρια, καταδικάζονται εκκλησίες, καταργούνται 24 επισκοπές, μεταξύ αυτών και η επισκοπή Δαμαλών και η υποχρεωτική μετάθεση του Ιωνά στην επισκοπή Ηλείας. Κατά τον μητροπολίτη Ηλείας Αντώνιο, "...και απεδέχθη μεν ταύτην ο Ιωνάς φαινομενικώς, παρητήθη όμως αυτής μετά εξάμηνον, κρατήσας μόνον τον τίτλον του «πρ. Ηλείας». Ο Ιωνάς, πράγματι, υπέβαλε στην Ι. Σύνοδο την παραιτήσή του επικαλούμενος «λόγους υγείας και γήρατος» και εκφράζει συγχρόνως την επιθυμία του να «αναχωρήσει δια Σκίαθον προς εγκαταβίωσή του εις την αυτώθι Ι. Μονήν του Ευαγγελισμού».

Συγχρόνως όμως, μαζί με την παραιτήσή του παρακαλεί τη Σύνοδο να ενεργήσει στην «επί των Εκκλησιαστικών Γραμματειών» για «την πληρωμήν των μηνιαίων μισθών χρεωστούμενων εις αυτόν ως τοποτηρητού ποτέ Ναυπλίας ... και ανάλογον εις τας εκδουλεύσεις του σύνταξιν». Η απάντηση της Γραμματείας στην Ι. Σύνοδο ήταν η εξής:

«Δια τους αυθαιρέτως παραιτουμένους υπαλλήλους της κυβερνήσεως δεν υπάρχει κενή θέσις εις τους γενικούς προϋπολογισμούς των εξόδων του κράτους». Και επιτάσσει την Ι. Σύνοδο να τον ειδοποιήσει να εγκαταλείψει το Ναύπλιο, αφού, «η περαιτέρω διατριβή του καταντά του λοιπού ανωφελής». Και η Σύνοδος, χωρίς καμιά αντίδραση στην αυθάδη και ταπεινωτική αυτή απάντηση της

Πολλά ...εν ολίγοις

Επιμέλεια - σύνταξη
Αλέξανδρος Κ. Κολλιόπουλος

Ιερός Ναός Αγίου Ανδρέου Εγλυκάδος

Μέσα σε κλίμα πανηγυρικό γιορτάστηκε και εφέτος η διπλή τρανή Γιορτή, του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και της Εθνικής Παλιγγενεσίας του 1821 εις την ενορία του Αγίου Ανδρέου Εγλυκάδος.

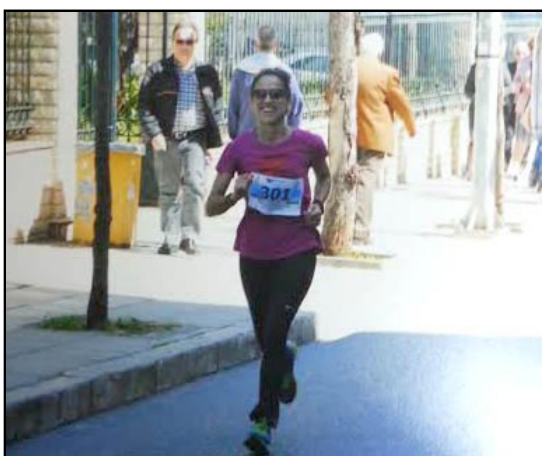
Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας όλο το εκκλησι-

ασμα μαζί με τους ιερείς ανέπεμψαν επιμνημόσυνη δέηση στο ηρώο των πεσόντων αγωνιστών που ευρίσκεται στον προαύλιο χώρο του Ναού.

Εν συνεχεία έγινε κατάθεση στεφάνων από το Εκκλη-

Στην εκλεκτή μας Συμπολίτισσα Εκπαιδευτή Οδηγών και Δασκάλα μας Αλεξία Μαυροειδή

Πολλά - πολλά Συγχαρητήρια!

Με την συμμετοχή σου στις 23 Μαρτίου 2014, ημέρα Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, στο αγώνισμα του Ημιμαραθωνίου Αιγιαλείας και την επιτυχία σου σ' αυτόν, που τερμάτισες Δεύτερη, με αξιόλογο χρόνο, μία (1) ώρα και 43 λεπτά, μας έκανες όλες πολύ ευτυχισμένες.

Ήτο μια μεγάλη διαδρομή 21 χιλιομέτρων. Η εκκίνηση ήτο από το Σιδηροδρομικό Σταθμό του Διακοπτού (Ζαλχωρίτικα - Ελαιώνα - Ροδιά - Νικολαίικα - Ριζόμυλο - Βαλιμήτικα - Τέμενη - Διγελιώτικα). Ο τερματισμός έγινε στην πλατεία Υψηλών Αλωνίων Αιγίου. Μαζί με άλλες γυναίκες, εκπροσώπησες τον γυναικείο πληθυσμό της Πάτρας μας και των περιοχών της.

Σου ευχόμεθα να είσαι πάντα γερή - δυνατή και πολλές ακόμη διακρίσεις και πρωτίες.

Σ' αγαπάμε και σε θαυμάζουμε
Άννη, Σοφία, Ευγενία

Ιερός Ναός Αγίων Πάντων Περιβόλας

Μετά την Θεία Λειτουργία και κατά την Δοξολογία για την Εθνική μας επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821, την περ. Τρίτη στον περικαλλή **Ιερό Ναό Αγίων Πάντων** Περιβόλας ο εφημέριος του Ναού Πρωτοπρεσβύτερος **π. Ανδρέας Μιχαλόπουλος** κρατώντας την Ελληνική Σημαία

και πλαισιωμένος από τα παιδιά της ενορίας - που ήταν ενδεδυμένα με παραδοσιακές στολές - έψαλλε μαζί με το εκκλησίασμα το αγαπημένο ποίημα της Ορθοδοξίας, το **"Τη υπερμάχω Στρατηγή τα νικητήρια..."** και στο τέλος τον **Εθνικό μας Ύμνο**.

σιαστικό Συμβούλιο του Ναού και από συλλόγους της περιοχής.

Η όλη Εκδήλωση έκλεισε με επίκαιρους παραδοσιακούς χορούς από το χορευτικό τμήμα της ενορίας.

Ο Προϊστάμενος του Ναού **π. Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος** στη σύντομη ομιλία του αναφέρθηκε στο νόημα του '21.

Συντάκτες του κειμένου...

Στην έκδοση της 15ης Μαρτίου, δημοσιεύσαμε ρεπορτάζ από την εκδήλωση του εν Πάτραις Παραρτήματος της Πανελληνίου Ενώσεως Θεολόγων με τίτλο: **"Λαμπρός ο Εορτασμός της Κυριακής της Ορθοδοξίας"**.

Εκ παραδρομής, δεν αναφέραμε τα ονόματα των συντακτών του κειμένου. Πρόκειται για την **κα Δήμητρα Κόρδα Κωτσάκη** (πρόεδρο του Παραρτήματος), και την **κα Ελένη Αργύρη** (Γραμματέα).

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ "ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ" ΑΤΕΙ

Στον **Ιερό Ναό Τριών Ιεραρχών των ΑΤΕΙ Πατρών** η Ακολουθία των Χαιρετισμών θα τελείται κάθε Παρασκευή στις 3.30 μ.μ. Πνευματικός υπεύθυνος της ομάδος κληρικών, είναι ο Αρχιμανδρί-

της **π. Χρύσανθος Στελλάτος**.

Ο Αχαιός Ιεράρχης Ιωνάς Κωνσταντινίδης (1764-1853)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

"Γραμματείας", αφού του γνωστοποιεί την απόφασή της, του επιλέγει: "Όθεν παρακαλείσθε ν' αναχωρήσητε εντεύθεν εντός 15 ημερών από της σήμερον".

Ο Ιωνάς, για λόγους που δεν γνωρίζουμε, δεν πήγε τελικά στο μοναστήρι της Σκιάθου. Πιθανόν ο αγωνιστής Ιεράρχης, που έδωσε σκληρότερα; μάχεξ, να μην υπέκυψε στους εκβιασμούς; της κυβερνητικής; εξουσίας. Ίσως να τον κράτησε και η Διοικούσα Εκκλησία, η οποία είχε ανάγκη την περίοδο εκείνη από δυναμικούς και πεπειραμένους επισκόπους. Γι' αυτό, όπως προαναφέρθηκε, τον βρισκόμε συνεχώς «από του έτους 1834 μέχρι του 1848 ως συνοδικό και υπογράφοντα ως «πρ. Ηλείας Ιωνάς».

Τέλος, τον Ιούλιο του 1852 και σε ηλικία 87 ετών περίπου ο Ιωνάς εκλέχτηκε Αρχιεπίσκοπος Κορινθίας και για δύο συνεχή έτη (1852-1853) «εξελέγετο ως μέλος της Ι. Συνόδου».

Κατά τον ιστορικό Τάσο Γριτσόπουλο, «ο γηραιός Ιωνάς εποίμανε την επαρχίαν (εν Κορινθίας) επί διετίαν ... και εις γήρας βαθύ απέθανε τιμώμενος υπό πάντων ως κληρικός του Αγώνος».

Ο Ιωνάς πέθανε στην Αθήνα στις 29 Νοεμβρίου 1853, κηδεύτηκε από τον τότε μητροπολιτικό Ναό της Αγ. Ειρήνης με ιδιαίτερες τιμές. Τάφηκε στην Ι. Μονή των Δοσμάτων (Πετράκη). Στην επιτάφια πλάκα, που σήμερα βρίσκεται στον αυλίο χώρο της Μονής, υπάρχει η εξής επιγραφή: **ΕΝΤΑΥΘΑ ΚΕΙΝΤΑΙ ΤΑ ΟΣΤΑ ΤΟΥ ΔΟΞΙΜΟΥ ΠΡΩΗΝ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΔΑΜΑΛΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΙΩΝΑ. ΚΟΙΜΗΘΕΝΤΟΣ ΕΝ ΚΥΡΙΩ ΤΩ 1853 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 29. ΑΝΑΚΟΜΙΣΘΕΝΤΑ ΚΑΙ ΕΝΑΠΟΤΕΘΕΝΤΑ ΩΔΕ ΤΗ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1888. ΑΙΩΝΙΑ Η ΜΝΗΜΗ**

Στην ίδια πλάκα υπάρχει ανάλογη επιγραφή για τον ανεψιό του Ιωνά, επίσκοπο Γυθείου Ιωσήφ, **«ΑΠΟΔΗΜΗΣΑΝΤΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗ 26η ΜΑΪΟΥ 1873»**.

Ο Τύπος της εποχής εκείνης σχετικά με την προσωπικότητα και τη δράση του αγωνιστή ιεράρχη έγραψε πολλά εγκωμιαστικά σχόλια. Χαρακτηριστικά στη εφημ. «Αιών», με αριθ. φύλ.1414/1853, μεταξύ άλλων, σημειώνεται: «... αοίδιμος Ιωνάς ... διήνυσσε τον βίον αυτού ως πιστός λειτουργός του Υψίστου, επί ευσεβεία και αρετή, αγαπώμενος και σεβόμενος παρά πάντων ως τοιούτος. Κατά τον Αγώνα ειργάσθη μετά πολλής αυταπαρνήσεως υπέρ πίστεως και πατρίδος ... Τοιούτος επολιτεύθη ο αοίδιμος Ιεράρχης; της Κορίνθου Ιωνάς Πελοποννήσιος, ευσεβής, πρῶος, ταπεινός, ελεήμων και ακτήμων μέχρι της ακριβεστέρας σημασίας της λήξεως ...».

Τα ίδια εγκωμιαστικά σχόλια εκφράζει και η εφημερίδα της εποχής, «ΑΘΗΝΑ» με ημερομηνία 1.12.1853.

Προτομή του ηρωϊκού Ιεράρχη υπάρχει στον αυλίο χώρο του ιερού Ναού Αγ. Αντωνίου στα Πατήσια. Μια προτομή ή έστω μια αναμνηστική πλάκα στους Λουσούς, στο χωριό που τον γέννησε, θα υπενθύμιζε στις επερχόμενες γενιές τον ηρωϊκό Επίσκοπο, αλλά θα ήταν συγχρόνως τιμή και για το ίδιο το χωριό που του χάρισε τη ζωή, την οποία τόσο απλόχερα διέθεσε «υπέρ πίστεως και πατρίδος» 1.

1. Σημ. Περί του Επισκόπου Ιωνά βλ. το βιβλίο του Παν. Σ. Μαρτίνη, **"Ο Καλαβρυτινός αγωνιστής Ιωνάς Κωνσταντινίδης (1764-1853)"**. Εκδόσεις "ΤΗΝΟΣ", ΑΘΗΝΑ 2000.

Θεατρική παράσταση: «Πατρο-Κοσμάς ο πρόδρομος του '21» στον Ιερό Ναό Αγίων Χαραλάμπους και Αντωνίου Πατρών

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε η θεατρική παράσταση των Κατηχητικών Ομάδων του Ιερού Ναού Αγίων Χαραλάμπους και Αντωνίου εις Κρύα Ιτεών των Πατρών το εσπέρας της Τρίτης 25ης Μαρτίου 2014.

Τα παιδιά μας παρουσίασαν το Θεατρικό έργο «Πατρο-Κοσμάς ο πρόδρομος του '21» το οποίο επιμελήθηκε η πρεσβυτέρα Όλγα Δημητροπούλου και σκηνοθέτησε ο προϊστάμενος του Ναού π. Ιωάννης Δημητρόπουλος.

Το έργο ανέβηκε με αφορμή τα 300 χρόνια από την γέννηση του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού. Μετά την εναρκτήρια ομιλία του π. Ιωάννου ακολούθησαν πέντε σκηνές του Θεατρικού έργου από ταλαντούχους νέους των νεανικών ομάδων του Ναού. Την αφήγηση κατά την διάρκεια της παράστασης ανέλαβε ο Διάκονος π. Θεμιστοκλής Δημητρόπουλος, ενώ την καλλιεργημένη χορωδία που κάλυπτε τα μεσοδιαστήματα για την προετοιμασία των σκηνικών οργάνωσε η πρεσβυτέρα Γεωργία Δημητροπούλου και διηύθυνε η διακόνισσα Δαμιανή Γρίβα.

Τα υπέροχα σκηνικά και τα ηχητικά εφέ που επιμελήθηκαν οι π. Γεράσιμος Δημητρόπουλος, Νικολία Σκέντζου, Κων/νος Λειβαδάς, Αντώνιος Ντζούφρας, Χρήστος Χαρμπίλας και Κων/νος Μπούζης έδωσαν ιδιαίτερο χρώμα στην παράσταση μεταφέροντάς μας ιστορικά στους τόπους και στους χώρους που διαδραματίζονταν οι σκηνές.

Αξίζει να αναφερθούμε ότι την παράστασή μας τίμησε με την παρουσία του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Χρυσόστομος. Εκτός του Σεβασμιωτάτου πα-

ρέστησαν και ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεώς μας π. Αρτέμιος Αργυρόπουλος καθώς και άλλοι Ιερείς και Διάκονοι.

Η επισφράγιση της Εορτής έγινε από τον Σεπτό ποιμέναρχη μας ο οποίος μίλησε με λόγια γεμάτα παλμό και συγκίνηση λέγοντας στους παρευρισκομένους τα λόγια του Πατρο - Κοσμά «Χριστός και Ελλάδα σας χρειάζονται» καθώς και άλλες πατρικές νουθεσίες περί της Ορθοδόξου ημών Πίστεως και του Ευσεβούς ημών Γένους. Εν κατακλείδι επήνεσε τα παιδιά που έπαιξαν στην παράσταση, τον π. Ιωάννη για την άψογη οργάνωση καθώς και όλους τους συνεργάτες του.

Η προσέλευση του κόσμου ήταν συγκινητική καθώς ο Ναός μας γέμισε ασφυκτικά, πράγμα το οποίο αποδεικνύει την αγάπη τους και το ενδιαφέρον τους για μια τόσο κοπιαστική αλλά καθ' όλα επιτυχή παράσταση!

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΧΡΙΣΤΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Φωτογραφίες: Πρεσβυτέρα Γεωργία Δημητροπούλου - Ιωάννης Σχίζας

Η Παναγία η Σταυροκρατούσα

Με την ευκαιρία της περ. Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως, να υπενθυμίσουμε στους αναγνώστες, ότι η τοπική μας Εκκλησία κατέχει και γιορτάζει ένα μεγάλο κειμήλιο, την θαυματουργή Εικόνα της Παναγίας της Σταυροκρατούσης.

Εδωρήθη από τον Δημητσανιώτη Άγιο Γρηγόριο Ε', της οδύνης αλλά και συγχρόνως ηρωικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, στον συγχωριανό του διάκονο τότε και μετέπειτα Επίσκοπο Παλαιών Πατρών Γερμανό, την περίοδο από το 1815-1818 όπου ως συνοδικός είχε παραμείνει στην Κωνσταντινούπολη.

Η ως άνω Εικόνα φυλάσσεται εις τον Ιερό Ναό Αγίου Ανδρέου Εγλυκάδος μετά από δωρεά της αειμνήστου Όλγας συζύγου Γκίκα κατοίκου Εγλυκάδος, το 1970.

Μικροφωνικές εγκαταστάσεις Ιερών Ναών & Πνευματικών Κέντρων

- Μελέτη
- Εγκατάσταση
- Αναβάθμιση
- Επισκευή
- Ασύρματες φορητές συσκευές

ΤΙΓΚΑΣ
ART
SOUND • VISION • LIGHT

ΕΔΡΑ Τσαμαδού 37, 262 22 Πάτρα
τηλ 2610. 330005, κιν 6947. 429400
ΑΘΗΝΑ Μιαούλη 5, Άνω Ηλιούπολη
e-mail tigas@tigas.gr site www.tigas.gr
blog www.tigasartsound.blogspot.gr
facebook www.facebook.com/tigas.gr

Εξυπηρέτηση πριν & μετά την πώληση

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ
ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ ΠΑΤΡΩΝ

Κυριακή 30 Μαρτίου το πρωί

Στον Ιερό Ναό
της Αγίας Μαρίνης
Πατρών
θα προεξάρχει
της Θείας Λειτουργίας
και θα ομιλήσει
ο Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης Πατρών
κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Στο τέλος θα τιμηθούν οι καθηγητές
των κοινωνικών φροντιστηρίων της ενορίας μας
και η Πανελληνιονίκης της ενορίας
σε άθλημα του στίβου.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΙΕΡΟ ΝΑΟ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Η Πάτρα εόρτασε λαμπρά την διπλή εορτή του Ευαγγελισμού, με κέντρο τον Μητροπολιτικό Ιερό Ναό, ο οποίος είναι αφιερωμένος ως γνωστόν στην Ευαγγελίστρια Παναγία μας.

* Την παραμονή ετελέσθη ο Μέγας Εσπερινός, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου.

* Την νύχτα ετελέσθη Ιερά Αγρυπνία εν πληθούση Εκκλησία, από τους Πανοσιολογιωτάτους Αρχιμ. π. Χριστοφόρο Μυτιλήνη (κήρυξε και τον Θείο Λόγο), π. Χρυσόστομο Μπαρούση, και τον Πρωτοπρεσβύτερο π. Χρί-

στο Σερέτη.

* **Ανήμερα** ετελέσθη η Θεία Λειτουργία υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσοστόμου, ενώ ο Ναός κατεκλύσθη από πλήθη πιστών, οι οποίοι προσκύνησαν το **περίπυστο εικόνισμα της Παναγίας** μας και συμμετείχαν στην Θεία Λειτουργία.

Ο Σεβασμιώτατος στην ομιλία του ανέφερε στο γεγονός της Σαρκώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού, του δευτέρου προσώπου της Παναγίας Τριάδος, διά την σωτηρία των ανθρώπων και στην απελευθέρωση της Ελλάδος από τον τουρκικό ζυγό, μέσα από αγώνες και θυ-

σίες, μαρτύρων και ηρώων, υπέρ πίστεως και Πατρίδος.

Για το δεύτερο θέμα, ο Σεβασμιώτατος ανέφερε μεταξύ άλλων, ότι την Επανάσταση την έκαναν με την ψυχή τους οι πρόγονοί μας, μέσα στην οποία υπήρχαν άσβεστα δύο μεγέθη, δύο μεγάλες αγάπες. Χριστός και Ελλάδα. Γι' αυτό ετόνιζαν σε κάθε περίπτωση:

«Γιά του Χριστού την πίστη την αγία και για της Πατρίδος την Ελευθερία».

Ο Σεβασμιώτατος ανέφερε και στην ευλάβεια και την τιμή προς την Παναγία πολλών αγωνιστών του 1821 με πρώτο τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ο οποίος μπρο-

στά στην Εικόνα της στο Χρυσόβιτσι γονάτισε και ζήτησε βοήθεια και απαντοχή.

Εν συνεχεία ο Σεβασμιώτατος ανέφερε στην σύγχρονη πραγματικότητα στην Ελλάδα, όπου κάποιοι έχουν λησμονήσει αυτές τις αλήθειες και ασεβούν πάνω στα αίματα των ηρώων και μαρτύρων της Πίστεως και της Πατρίδος.

Στο τέλος όλο το εκκλησίασμα

έψαλλε **«Τη υπερμάχω Στρατηγώ τα νικητήρια...»** και κατόπιν, τον **Εθνικό μας Ύμνο**.

* Το απόγευμα ετελέσθη ο μεθέορτος Εσπερινός.

* **Αξίζει να σημειωθεί**, ότι το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, έδωσε ως ευλογία στους συμμετέχοντες κληρικούς των Ιερών Ακολουθιών, ένα αντίγραφο εικόνας του Αγί-

ου Γρηγορίου του Παλαμά, Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Πρόκειται για μία εικόνα του 1852, που αφιέρωσε η οικογένεια Πausανία Χοϊδά, ιδρυτού και πρώτου προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, στο Μητροπολιτικό μας Ιερό Ναό και είναι έργο του αγιογράφου Δημητρίου Βυζαντίου, που αγιογράφησε και τον παλαιό Ναό του Αγίου Ανδρέου Πατρών.

Ο π. Χριστοφόρος Μεϊντανάς εισήλθε εν ευφροσύνη και αγαλλιάσει εις ναόν Βασιλέως

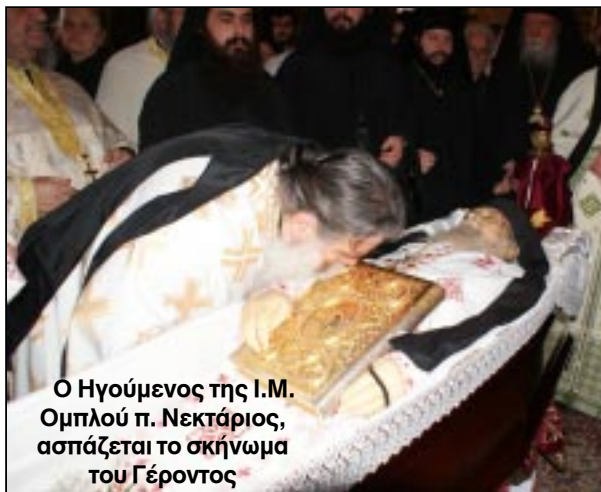
Ο σεβαστός μας Γέροντας π. Χριστοφόρος Μεϊντανάς, του οποίου το μεσημέρι του περ. Σαββάτου 22 Μαρτίου, από το Καθολικό της Ιεράς Μονής Παναγίας της Γηροκομιτίσσης, τελέσθηκε η Εξόδιος Ακολουθία χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ. Χρυσόστομου, υπήρξεν παιδιόθεν εκλεκτόν δοχείον του Παναγίου Πνεύματος.

Ο Πρωτοσύγκελλος της Ι.Μ. π. Αρτέμιος ασπάζεται το λείψανο του Γέροντος

Ο π. Χριστοφόρος δεν έλεγε πολλά, αλλά η ζωή του ήταν ένα πλούσιο κήρυγμα. Δεν μπορούσε να κάθεται άπραγος, ακόμη και όταν ήταν αδύναμος από τα γηρατειά και τις ποικίλες δοκιμασίες της υγείας του.

Ο Γέροντας ήταν αγνός, καθαρός τόσο στο σώμα όσο και στην ψυχή. Ταπεινός, απλός, ανεξίκακος, υπομονετικός, υπάκουος, λύχνος λαμπερός, σιωπηλός κήρυκας του θείου έρωτα.

Ο Ηγούμενος της Ι.Μ. Ομπλού π. Νεκτάριος, ασπάζεται το σκήνωμα του Γέροντος

Ο Προηγούμενος π. Χριστοφόρος, - όπως επισήμαναν στις ομιλίες των ο Σεβασμιώτατος κ.κ. Χρυσόστομος, και ο Καθηγούμενος της Μονής π. Συμεών - ετήρησε τας μοναχικές υποσχέσεις και διήγε τον καλόν αγώνα της πίστewς μέχρι τέλους. Ήταν πάνω απ' όλα, και θα παραμείνει, ένας στοργικός πατέρας.

Ο Σεβασμιώτατος τον χαρακτήρισε ευεργέτη της κοινωνίας για την πνευματική του προσφορά και για την ελεημοσύνη του προς τον απλό λαό. Ανέφερε δε το γεγο-

Η μορφή του θα ζει ανεξίτηλα στις καρδιές μας και η ψυχή του αιώνια στον Παράδεισο. Ευχαριστούμε τον Θεό, που μας χαρίζει μοναχούς σαν τον π. Χριστοφόρο. Πλειάδα κληρικών και πλήθος συμπολιτών μας παρέστη στην Εξόδιο Ακολουθία, κατακλύζοντας κυριολεκτικά το Καθολικό της Μονής και τον αύλειο χώρο.

Ο Μακαριστός Αρχιμανδρίτης π. Χριστοφόρος Μεϊντανάς, γεννήθηκε το 1929 στο ορεινό χωριό Λεόντιο. Εκ νεαρής ηλικίας, αγάπησε τον Θεόν και την Εκκλησία. Γι' αυτό και την 1^η Σεπτεμβρίου του 1963 έλαβε το μοναχικόν σχήμα στην Ιερά Μονή Γηροκομείου Πατρών, δια των τιμών χειρών του μακαριστού Μητροπολίτου πρ. Πατρών κυρού Κωνσταντίνου. Χειροτονήθηκε Διάκονος στις 6 Ιανουαρίου 1964 στο Μητροπολιτικό Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας και την 1^η Φεβρουαρίου (ανήμερα της εορτής του Αγίου Τρύφωνος) του ιδίου έτους, έλαβε τον βαθμό του Πρεσβυτέρου. Εχρημάτισε ηγούμενος της Ιεράς Μονής Χρυσοποδαριτίσσης Νεζερών και της Ιεράς Μονής Γηροκομείου Πατρών.

Ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Γηροκομείου Αρχιμανδρίτης π. Συμεών Χατζής, στον Επικήδειο Λόγο του ανέφερε τα εξής:

...Ετελεύτησε, πενθηφόρε ιερά ομήγυρις, ετελεύτησεν ο π. Χριστοφόρος: «και οι οφθαλμοί ημών κατήγαγον ύδωρ, ότι εμακύνθη αφ' ημών ο παρακαλών» (Θρ. Ιερ. 1,16).

Ετελεύτησεν ο αγωνιστής της επί γης στρατευομένης Εκκλησίας και προσετέθη εις τους νικητάς - μέλη της εν Ουρανοίς θριαμβευούσης Εκκλησίας και πλέον αναμένει «τον της δικαιοσύνης στέφανον, ον αποδώσει ο Κύριος εν εκείνη τη ημέρα... «Πάσι τοις αγαπητοίς την επιφάνειαν Αυτού».

Έφυγεν εκείνος, που όλη του η ζωή - κατά την ομολογίαν ενός που τον γνώριζε καλά - υπήρξε μία προετοιμασία δια την αιωνιότητα. «Ο Παππούλης», όπως τον αποκαλούσαν πολλοί, που κατά την ομολογία κάποιου άλλου, όταν στις ώρες των σφοδρών πειρασμών του έφερνε στη σκέψη του την σεβάσμια μορφή Του και γαλήνευε και ηρεμούσε η ψυχή του.

Υποκλινόμεθα με πολύ σεβασμό ενώπιον της σεπτής σορού του. Μακαρίζομεν τους οφθαλμούς του που αντικατόπτριζαν την αγάπη του Θεού στον κόσμο μας.

Τα ώτα του, που άκουγαν ατελείωτες ώρες από το πρωί μέχρι τα μεσάνυχτα - χωρίς διακοπή - τον πόνο του δοκιμαζομένου εν Χριστώ αδελφού του.

Το στόμα του που συμβούλευε και τόνωνε αμέτρητες ψυχές σ' όλη τη διάρκεια της ζωής και προσεχόταν διαπύ-

ρως υπέρ αφέσεως των αμαρτιών αυτών.

Τα χέρια του ήταν βρύση προσφοράς και ελέους.

Τα πόδια του, που τον μετέφεραν στα σπίτια των πονεμένων αδελφών μας, δια να ενσταλάξει στις απελπισμένες καρδιές των την παρηγοριά, την ελπίδα και το ιλαρόν φως του Θεού.

Την ευρύχωρη καρδιά του, που χωρούσε άπειρα πλήθη ανθρώπων και η οποία είχε αγαπηθεί από χιλιάδες άλλες καρδιές τόσο πολύ, όσο δεν είναι εύκολο να αντιληφθεί κανείς.

...Επτωχέυσαμεν, επτωχέυσαμεν σφόδρα, Παναγία μας, Κυρά μας Γηροκομίτσα.

Διο προκαταλάβέτωσαν ημάς οι οικτιρμοί Σου. Βοήθησον ημίν ένεκεν της δόξης του ονόματός του Μονογενοῦς Σου.

Παρηγόρησον τας καρδιάς ημών και ενδυνάμωσον ημάς ένεκεν της Ιεράς μάνδρας Σου, που αιώνες τώρα πολλούς πέποιθε και ήλπικεν επί Σε και δεν κατησχύνθη.

Ασθένησε προς θάνατο ο σεβαστός Γέροντας και άρχισε να ερμηνώνει η αυλή του Μοναστηριού Σου, Παναγία μας.

Εξέπνευσε και πάγωσε ο κόσμος όλος της Πάτρας μας, Γηροκομίτσα.

Πώς να σου εκφράσουμε, Γέροντα, την απέραντη ευγνωμοσύνη μας; Τα μύρια «ευχαριστώ» μας, γι' αυτό

νός, ότι προκειμένου να μη χάσει κάποιος συμπολίτης μας το σπίτι του, ο μακαριστός πήρε ο ίδιος δάνειο από την τράπεζα, για να αποπληρώσει τις δόσεις που χρωστούσε ο συνάνθρωπός μας, ενώ, σε άλλες περιπτώσεις ο ίδιος επλήρωνε σε ανήμπορους οικονομικά συμπολίτες μας τους λογαριασμούς σε ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΥΑΠ κ.α.

Στο τέλος ο Σεβασμιώτατος εξέηρε τη στάση του Ηγουμένου και της λοιπής Αδελφότητας κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας της υγείας του αειμνήστου Γέροντος, τόσο κατά τη νοσηλεία του στο Νοσοκομείο, όσο και στο Μοναστήρι.

που ήσουν και γι' αυτό που μας προσέφερες;

Ήσουν μια συνεχής ευλογία. Μία αστείρευτη πηγή ελέους. Ήσουν «φως Χριστού φαίνον πάσιν». Κράταγες μέσα στη χαριτωμένη καρδιά σου 'άσβεστη τη φλόγα της πίστewς. Και η φλόγα αυτή μεταδιδόταν σε δεκάδες, σε εκατοντάδες, σε αμέτρητες ψυχές. Σ' όλη την Πάτρα. Και όχι μόνο σ' αυτή.

Όλοι οι Πατέρες της Μονής της Παναγίας μας, της Μονής Σου, Γέροντά μου, είμαστε μάρτυρες ότι τα τηλεφωνα του Μοναστηριού, χρόνια τώρα, δεκάδες πολλές ετών - συνεχώς χτυπούσαν και ήκουον ανθρώπους πο-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗΝ 10η ΣΕΛΙΔΑ

Μακάριοι οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες...

νεμένους και ταλαιπωρημένους από τις δυσκολίες της ζωής και τα οδυνηρά τραύματα της αμαρτίας, να ζητούν με αγωνία να μιλήσουν σε σένα, Αδελφέ και Πατέρα μας, να σε ιδούν, να ακούσουν δυο λόγια από τα αγνά χείλη σου, να σε παρακαλέσουν να προσευχηθείς υπέρ αυτών για την ψυχασωματική ίασή τους και να ακούσουν την συμβουλή σου για τη λύση ή την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

τον Καναδά, από τη Γερμανία, από την Αμερική, από την Αυστραλία.

Ήσουν ένα φαινόμενο. Φαινόμενο ανερμήνευτο και μοναδικό.

Και τώρα μας φεύγεις. Πώς μπορούσε όμως να γίνει διαφορετικά; Ήταν ασφαλώς θέλημα Θεού.

Στο σημείο αυτό θα δανεισθώ λίγα λόγια από τον επιτάφιο λόγο του αγίου Γρηγορίου του Νύσσης εις τον Άγιο Μελέτιον, Επίσκοπον Αντιοχείας (+381). **"Είλκυσάν Σε, Πάτερ, οι Α-**

γιοι προς εαυτούς, τον ομότροπόν των. Τον στεφανίτην οι στεφανίται, τον αγνόν τη ψυχή οι καθαροί τη καρδιά, τον τηρητήν του λόγου, οι υπηρέται του λόγου".

Η ανάμνηση της σεβασμίας μορφής Σου θα παραμείνει σε μας τους βαρυαλγούντας ζωηρά και αναλλοίωτος.

Αναπαύσου, μακαριστέ Γέροντα, και ημεείς θα ευχαριστούμε τον Θεό που Σε εχάρισε σε εμάς τόσα χρόνια.

Αν και έχουμε την αίσθηση ότι παρά τα ογδόντα πέντε σου χρόνια μας φεύγεις νωρίς, πολύ νωρίς.

Και νυν κλίνοντας γόνυ ψυχής και καρδιάς καθικετεύομεν τον Κύριόν μας και Σωτήρα μας, όπως αναπαύση μετά δικαίων την φιλόθεη ψυχή Σου και κατασκηνώσει αυτήν εν ταις αυλαίς Αυτού ως αγαθός και φιλόανθρωπος. Αμήν.

Ο π. Χριστοφόρος, συλλειτουργός σε Αρχιερατική Θεία Λειτουργία

Ο π. Χριστοφόρος με τον π. Ιωάννη Μπαρούση

Άνθρωποι πολλοί. Ποιος μπορεί να τους μετρήσεις; Από την Πάτρα, από το Αίγιο, από τον Πύργο, από την Καλαμάτα, από την Ελασσώνα, από την Θεσσαλονίκη, από τα Ιωάννινα, από την Αθήνα... Και όχι μόνο από το εσωτερικό της χώρας μας. Αλλά και από την Ιταλία, από

Κυριακή 2 Μαρτίου της Τυρινής, στο Μοναστήρι της Γηροκομιτίσσης.

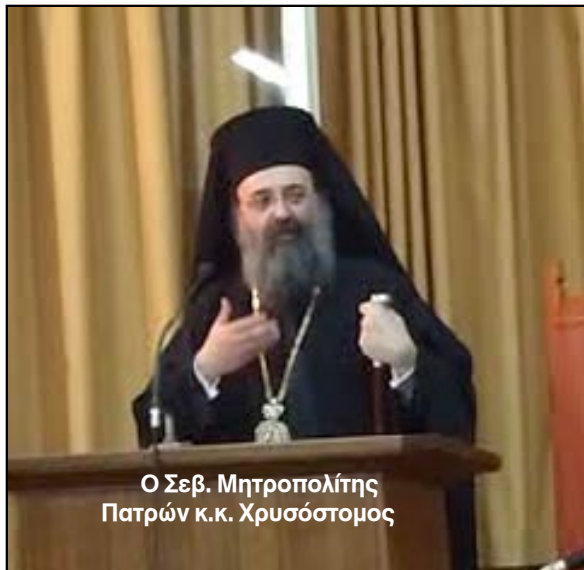
Ο π. Χριστοφόρος, συλλειτουργήσε για τελευταία επίγεια φορά το Ιερό Θυσιαστήριο. Κοινωνά Σώμα και Αίμα του Αναστάντος Χριστού, από τα τίμια χέρια του Καθηγουμένου π. Συμεών Χατζή.

Ο Σεβασμιώτατος κ.κ. Χρυσόστομος με τον αείμνηστο Γέροντα π. Χριστοφόρο και τον Καθηγούμενο της π. Συμεών Χατζή, στην αυλή της Γηροκομιτίσσης

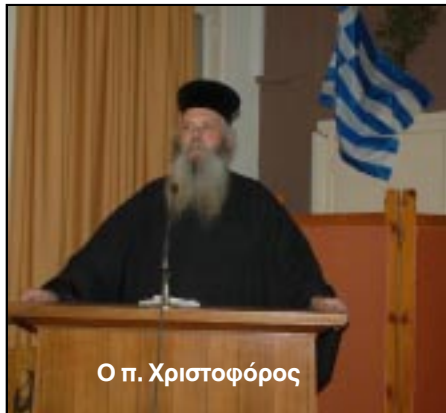
Αφιέρωμα στον Πατρο-Κοσμά τον Εθναπόστολο από τη Χριστιανική Εστία Πατρών

Πλήθος κόσμου παρακολούθησε και τις δύο παραστάσεις του θεατρικού έργου **“ΠΑΤΡΟ-ΚΟΣΜΑΣ Ο ΕΘΝΑΠΟΣΤΟΛΟΣ”** που ανέβασε η θεατρική ομάδα της Χριστιανικής Εστίας Πατρών ανήμερα της εορτής της 25ης Μαρτίου. Την κάθε εκδήλωση πλαισίωσαν τα επίκαιρα τραγούδια της χορωδίας των φοιτητριών της Χ.Φ.Δ. Πατρών ενώ το πρόγραμμα έκλεισε με λεβέντικους παραδοσιακούς χορούς.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης
Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος

Στην πρώτη εκδήλωση παρέστη και ο Σεβ. Μητροπολίτης μας **κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ**, ο οποίος από του βήματος συνεχάρη τους νέους και τις νέες που παρουσίασαν τη γιορτή, επήνεσε τη Χριστιανική Εστία που συνεχίζει να διοργανώνει εθνικές εορτές και τόνισε ότι δεν πρέπει να φοβόμαστε για την πορεία του βασανισμένου τόπου μας όταν υπάρχουν τέτοια παιδιά που εμφορούνται από ιδανικά, πίστη και αξίες.

Ο π. Χριστοφόρος

Επιπλέον ζήτησε από όλους να κατανοήσουν το σύνθημα του πατρο-Κοσμά **“Ψυχή και Χριστός σας χρειάζεται...”**.

Στη δεύτερη παράσταση το επισφράγισμα έκανε ο παν. αρχ. **π. Χριστοφόρος Μυτιλήνης**, ο οποίος αναφέρθηκε σε αυτά που θα έλεγε σήμερα ο Αγ. Κοσμάς ο Αιτωλός εάν ζούσε ανάμεσά μας και έβλεπε την αλλοπρόσαλλη στάση μας απέναντι σε μια σειρά θεμάτων όπως η αργία της Κυριακής, η καταστροφή της γλώσσας μας, η αδιαφορία μας για ελεημοσύνη κ.α.

Ο κ. Κεχαγιάς

Την εισαγωγή στη γιορτή είχε ο θεολόγος **κ. Δημ. Κεχαγιάς**, τη σκηνοθεσία επιμελήθηκε ο **κ. Νικόλαος Χαλκιάς** και τη διεύθυνση της χορωδίας είχε η **κ. Ρεγγίνα Αραβαντινού**.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η θεατρική παράσταση παρουσιάστηκε και στις πόλεις του Αγίου και του Πύργου ενώ έχει προγραμματιστεί η παρουσίασή της και στη Λευκάδα. Σύντομα αναμένεται να κυκλοφορήσει και σε ψηφιακό δίσκο (dvd).

Παρέστησαν ο Πρωτοσύγκελλος της Ι. Μ. Πατρών **π. Αρτέμιος Αργυρόπουλος**, ο αντιδήμαρχος **κ. Χαρ. Στανίτσας**, ο Περιφ. Σύμβουλος **κ. Αριστ. Μπουχαγιέρ**, ο **Νομικός Σύμβουλος της Ι.Μ. Πατρών κ. Πέτρος Ρηγάτος** καθώς και πλειάδα κληρικών της Μητροπόλεώς μας.

Ο Εκκλησιολόγος

2. Η Επανάσταση του 1821 ως συνέχεια της απελευθερωτικής προσπάθειας του Ελληνισμού από τον 11^ο αι. και η Εκκλησία.

Είναι γεγονός ότι η ελευθερία την οποία επεδίωκαν οι Αγωνιστές του 1821 ως συνεχιστές των απελευθερωτικών αγώνων των προγόνων τους, δεν ήταν πολιτική, κοσμική, ατομική, επίπλαστη κι επιφανειακή, αλλά μια ελευθερία πρώτιστα εσωτερική και ουσιαστική, ήταν η εν Χριστώ πραγματική Ελευθερία ως προϋπόθεση της υγιούς πολιτικής, γι' αυτό και όλες οι επαναστατικές τους προσπάθειες εναντίον του Οθωμανού κατακτητή, πριν και μετά το 1453, όπως και αυτή του 1821 είχαν πρώτιστα εκκλησιαστικό υπόβαθρο και δευτερευόντως πολιτικό και εθνικοαπελευθερωτικό, καθώς οι πρωτεργάτες της, όπως παρατηρεί ο Μακρυγιάννης, «**θυσίασαν και τη ζωή τους και την κατάστασίν τους δι' αυτήν την ορθόδοξη**

οι Τούρκοι, ενώ ο Τίμιος Σταυρός θεωρούνταν το όπλο που θα νικούσε τους αντιπάλους, αλλά και το μέσο που θα προστάτευε το φιλόχριστο στρατό. Ο Ορθόδοξος Ρωμής στρατιώτης, σύμφωνα με τα στρατιωτικά τακτικά, όπως αργότερα και ο διάδοχός του στην αποστολή της ελευθερίας ορθόδοξος Έλληνας αγωνιστής του 1821, έπρεπε να διατηρεί την πεποίθηση πως έχει βοηθό το Θεό στην προσπάθειά του για να πολεμήσει με θάρρος και προθυμία

του και αυτήν της πρωτεύουσας στην προσπάδιά της Θεοτόκο Μαρία. Γι' αυτό και όπως τονίζει στους πολιορκημένους, ο προκάτοχός του Μέγας βασιλεύς Κωνσταντίνος «**ανήγειρε την πόλιν ταύτην», την οποία «τη πανάνγνω τε και υπεράνγνω δεσποίνη ημών Θεοτόκω και σειπαρθένω Μαρία αφιέρωσε και εχαρίσατο, του κυρίαν είναι και βοηθόν και σκέπην τη ημετέρα πατρίδι και καταφύγιον των χριστιανών, ελπίδα και χαράν πάντων των Ελλήνων».** Κι ε-

να ετοιμαστούν οι καπεταναίοι, καθώς η «...**25^η Μαρτίου ήταν η ημέρα της γενικής Επανάστασέως**». Η επιλογή δηλαδή της 25ης Μαρτίου, εορτής του Ευαγγελισμού, ως ημερομηνίας έναρξης της Επανάστασέως είχε αποφασιστεί από τον Υψηλάντη τουλάχιστον ένα έτος ωρύτερα, καθώς επιθυμούσε να δοθεί στο γεγονός ένας συμβολισμός πολιτικής απελευθέρωσης και σωτηρίας, να καταστεί δηλαδή η επανάσταση ένας ευαγγελισμός της πολιτικής λύτρωσης του Γένους. Και αυτό, επειδή ως εκκλησιαστική εορτή ο Ευαγγελισμός σήμανε με την έλευση του αρχαγγέλου στη Θεοτόκο την απαρχή της αναστάσεώς του ανθρωπίνου γένους, θα σήμαινε ταυτόχρονα και ως αφετηρία της επανάστασέως, την εκπλήρωση της υπόσχεσης του Θεού για την ελευθερία του Γένους, καθώς είχε έρθει πλέον το πλήρωμα του χρόνου για τον ξεσηκωμό του λαού του Θεού, κάτι που υπογραμμίζει σαφώς το γεγονός ότι η Επανάσταση είχε πρώτι-

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ 1821

θηρσκέια και δι' αυτήν τη ματοκυλισμένη μικρή τους πατρίδα». Όλοι αυτοί, συνεχίζει, «**βάστηξαν την θρησκεία τους τόσους αιώνες με τους Τούρκους-και τους κάναν τόσα μαρτύρια και την βάσταξαν-και λευτέρωσαν και την πατρίδα τους με την θρησκεία τους**», ενώ όπως διακήρυξε στο Ζητούνι ο Αθανάσιος Διάκος, όλοι οι αγωνιστές ήταν αποφασισμένοι να αποθάνουν «**για το σταυρό και την ελευθερία**», γι' αυτό και όπως παρατηρείται ορθά, για την Επανάσταση του 1821, «**η σύνθεση των εννοιών 'Θεός' και 'θρησκεία' στις πηγές της με τις έννοιες 'επανάσταση' και 'ελευθερία' είναι το χαρακτηριστικό γνώρισμα του Αγώνα και το ουσιαστικό και κυρίαρχο στοιχείο που διαπερνά όλα τα κείμενα, τα οποία προηγήθηκαν, αυτών που τον διέσωσαν, αλλά κι εκείνων που ακολούθησαν**».

Το ότι κάθε απελευθερωτικός αγώνας του Ελληνισμού εναντίον του Οθωμανού κατακτητή είχε εκκλησιαστικό υπόβαθρο και δεν υπήρξε μόνο χαρακτηριστικό της τελευταίας Επανάστασης του 1821 ούτε γέννημα της περιόδου της Τουρκοκρατίας, αλλά έχει τις ρίζες του βαθύτερα είναι γεγονός ιστορικά αδιαμφισβήτητο, καθώς εντοπίζεται και λειτουργεί έντονα στη ζωή και στην παράδοση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στην Ανατολή (του λεγόμενου «Βυζαντίου») κυρίως μετά τον 11^ο αι., η διάσωση αρχικά και κατόπιν η ανασύστασή της και η απελευθέρωση της πρωτεύουσάς της Κωνσταντινούπολης υπήρξε, όπως ήδη αναφέρθηκε, ο πρωταρχικός στόχος όλων των επαναστάσεων μετά την πτώση της το 1453. Έτσι, όπως σημειώνει χαρακτηριστικά ο Ιωάννης Φιλήμων, η **Φιλική Εταιρεία**, ως ο κύριος φορέας οργάνωσης και συντονισμού του αγώνα, «**κύριον σκοπόν είχαν την επανάστασιν, το όλον περιλαμβάνουσαν των διαφόρων υπό το σύμβολον της ορθοδοξίας ενουμένων εθνικοτήτων της πεπτωκυίας ελληνικής αυτοκρατορίας, σημείον δε κυριώτατον έχουσαν την καθέδραν ταύτης Κωνσταντινούπολιν**». Μάλιστα, όπως υπογραμμίζει στη συνέχεια, «**υπό το αυτό ορθόδοξον και περιληπτικώτατον πνεύμα και ο Ρήγας Φεραίος συνέταξε τους βουρίους αυτού, (... ενώ ...) καταλλήλως άρα και οι δημιουργοί {της} ωνόμασαν το σύστημα τούτο 'Εταιρίαν των Φιλικών' εν τω πνεύματι της αγάπης**, (δηλαδή της οικουμενικότητας του Ελληνισμού ως Ρωμιοσύνης) **και ουχι «Εταιρείαν των Ελλήνων» εν τω πνεύματι της ατομικότητος** (δηλαδή της εθνικότητας και του περιορισμού των ορίων του, όπως και επιβλήθηκε τελικά, δηλαδή στον ελλαδικό χώρο)».

Η επιδίωξη αυτή τεκμαίρεται πλήρως επίσης και στα κείμενα που συνδέονται με τον Αγώνα, τα οποία, αν και προέρχονται από πρόσωπα που ανήκαν σε διάφορα κοινωνικά στρώματα ή ιστορικές περιόδους, συνδέονται αρμονικά μεταξύ τους ως προς την συνισταμένη του, δηλαδή τη **θεολογική και εκκλησιαστική του βάση ως προϋπόθεση της ελευθερίας, καθώς υπήρχε κυρίαρχη ήδη από την εποχή της ύπαρξης της Αυτοκρατορίας η θεολογική θεμελίωση και η εκκλησιαστική διάσταση κάθε απελευθερωτικού αγώνα εναντίον των κατακτητών των εδαφών της και ιδιαίτερας από τον 11^ο αι. των Τούρκων, Σελτζούκων και Οθωμανών, καθότι ο αγώνας της ήταν αγώνας αποκλειστικά λυτρωτικός και απελευθερωτικός, και όχι κατακτητικός**. Εξαιτίας αυτού μάλιστα, κάθε πολεμική προσπάθεια των Ορθοδόξων Ελλήνων Ρωμαίων Αυτοκρατόρων, όπως και των απογόνων τους επαναστατών του 1821 εναντίον των Οθωμανών Τούρκων, υπήρξε **αγώνας υπέρ της χριστιανικής πίστεως και της απελευθερώσεως των εδαφών της πατρίδας τους**. Για το λόγο αυτό και από τον 11^ο αι., οπότε προέκυψε η ανάγκη για πολεμική αντιμετώπιση των Τούρκων από την Αυτοκρατορία προκειμένου να διατηρήσει ή να ελευθερώσει εδάφη της που είχαν αφαιρεθεί και υπηκόους της που είχαν υποδουλωθεί, ο αγώνας αυτός συνδέθηκε πρώτιστα με την πίστη, με συνέπεια να προβάλλεται έντονα στις πηγές η ιδιότητα των Ρωμίων στρατιωτών ως πιστών Ελλήνων Ορθοδόξων που προετοιμάζονταν για την αποφασιστική μάχη εναντίον των αλλοδόξων και η νίκη τους να αποδίδονταν στη θεία Πρόνοια και Βούληση.

Έτσι, όπως μαρτυρούν οι πηγές, πριν από κάθε μάχη γινόταν πάντοτε επίκληση της θείας βοήθειας, των πρεσβειών των αγίων και ιδιαίτερας της Θεοτόκου για την επιτυχία της απελευθέρωσης των εδαφών που κατείχαν

α τον αλλόπιστο και αλλοεθνή κατακτητή, προκειμένου να διατηρήσει ή να καταστήσει ελεύθερη την πατρίδα του. Γι' αυτό και κατά τις παραμονές της μάχης προβλήσαν νηστεία τριών ημερών, μετάνοια και θεία μετάληψη κατά την τέλεση της θείας Λειτουργίας την παραμονή της σύγκρουσης στο στρατόπεδο, όπου τελού-

πειδή ακριβώς η Θεοτόκος υπήρξε η μητέρα και η προστατίδα της Κωνσταντινιούπολεως και του Γένους, ήταν εκείνη που θρήνησε περισσότερο για την άλωση της και την υποδούλωσή του στον Οθωμανό κατακτητή, αλλά κι εκείνη που έλαβε από τον αρχάγγελο το μήνυμα της ελευθερίας, καθώς, όπως αναφέρει το δημοτικό τραγούδι, «**φωνή τους ήρ-**

του Πρωτοπρεσβυτέρου

Ευαγγέλου Κ. Πριγκιπάκη, Δρ. Θ.

Καθηγητού του Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου Πατρών

νταν καθημερινά ο όρθρος και ο εσπερινός, κατά τη διάρκεια των οποίων επικρατούσε απόλυτη ευλάβεια. Μάλιστα δε και κατά τη διάρκεια της μάχης ο στρατιώτης όφειλε να προσεύχεται για την ευδωχή του δικαίου αγώνα του, ο οποίος ήταν αγώνας για την πίστη και την απελευθέρωση των εδαφών της πατρίδας του, και όχι όπως εσφαλμένα υποστηρίζει ομάδα ερευνητών «**ερός πόλεμος**». Έτσι, ο απελευθερωτικός πόλεμος του Ρωμανού Δ' του Διογένη για την απαλλαγή της Μικράς Ασίας το 1071 από τον Τουρκικό κίνδυνο προσέλαβε κυρίως εκκλησιαστικό χαρακτήρα, ενώ ο Ιωάννης Κομνηνός στην εκστρατεία για την απελευθέρωση της Γάγγρας από τους Τούρκους είχε «**στράτηγον**» τη Θεοτόκο. Ο Ιωάννης, μάλιστα, ως νικητής και απελευθερωτής, παραλληλίζεται από τους ιστορικούς με το Μωυσή και το Δαβίδ και ο λαός της αυτοκρατορίας με τον Ισραήλ, ενώ οι Τούρκοι με τους Αιγυπτίους και τους Μωαβίτες. Το ίδιο συνέβη και με το Θεόδωρο Λάσκαρη το 1210 με 1211, στου οποίου τον αγώνα εναντίον των Τούρκων της Μικράς Ασίας προβάλλεται ως λάβαρο ο Τίμιος Σταυρός, ενώ ο αυτοκράτορας παρουσιάζεται να μιμείται τον προκάτοχό του Μέγα Κωνσταντίνο στον αγώνα εναντίον των εχθρών για την απελευθέρωση αυτοκρατορικών εδαφών που κατείχαν οι Τούρκοι. Αλλά και ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος, ο τελευταίος μαρτυρικός αυτοκράτορας του Οικουμενικού Ελληνισμού, μάχεται υπέρ πίστεως και πατρίδος στα τείχη της πόλης υπερασπιζόμενος το Γένος, αναθέτοντας τη διαφύλαξη

θε εξ ουρανού κι απ' αρχαγγέλου στόμα», πως «**είναι θέλημα Θεού η πόλη να τουρκέψει**», γι' αυτό κι «**η Δέσποινα τaráχτηκε και δάκρυσαν οι εικόνες**». Όμως ο αρχάγγελος σπεύδει αμέσως να την παρηγορήσει και να της υποσχεθεί, με ένα νέο «Πρωτευαγγέλιο», την ελευθερία λέγοντάς της: «**σώπασε κυρά Δέσποινα και μην πολυδακρύεις, πάλι με χρόνους με καιρούς πάλι δικά σας θα 'ναι**».

Επειδή ακριβώς η υποσχέση αυτή Θεού μέσω του αρχαγγέλου του κατά την άλωση της Πόλης στη Θεοτόκο αποτέλεσε το «**πρωτευαγγέλιο**» της απελευθέρωσης του Γένους, όπως ακριβώς συνέβη και μετά την πτώση του ανθρώπου με το Πρωτευαγγέλιο για την έλευση του Μεσσία και την σωτηρία του ανθρώπινου γένους, αλλά κι επειδή το Πρωτευαγγέλιο της σωτηρίας απελευθέρωσης του ανθρώπινου γένους άρχισε να εκπληρώνεται με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, τέθηκε η ημέρα του εορτασμού του το 1821 από τους αγωνιστές, που είχαν ακραιφνώς εκκλησιαστική συνείδηση, ως αφετηρία για την έναρξη της επανάστασης ως απαρχής της ανάστασης και απελευθέρωσης του Γένους των Ορθοδόξων Ελλήνων Ρωμίων. Είναι εντυπωσιακό μάλιστα το γεγονός, ότι η απόφαση για την έναρξη της επανάστασης στις 25 Μαρτίου ήταν όχι απαίτηση του κλήρου, αλλά επιθυμία και απόφαση των αγωνιστών, καθώς ο Κολοκοτρώνης, που βρισκόταν στη Ζάκυνθο το 1820, σημειώνει ότι στις 15 Ιουνίου έλαβε γράμμα του Αλ. Υψηλάντη από την Πετρούπολη, στο οποίο τον συμβούλευε

στα εκκλησιαστικό υπόβαθρο και θεολογικό χαρακτήρα.

Οι συντελεστές της εθνεγερσίας του 1821 συνεπώς, ορίζοντας την εορτή του Ευαγγελισμού ως ημέρα έναρξης της επανάστασής τους, είχαν τη συνείδηση, ότι ο απελευθερωτικός τους αγώνας αποτελεί στην πραγματικότητα εκκλησιαστικό γεγονός, ως συνέχεια των αγώνων των προγόνων τους, όπως οι Ορθόδοξοι αυτοκράτορες της Κωνσταντινιούπολεως με τα στρατεύματά τους, αλλά και οι πολυπληθείς επαναστάτες μετά την άλωση της Πόλης και μέχρι την εποχή τους, για να ελευθερωθεί το Γένος με τη βοήθεια του Θεού και τις πρεσβείες και την προστασία της Θεοτόκου, καθώς είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός, ότι το κράτος που θα προέκυπτε από την επικείμενη επανάσταση θα ήταν η συνέχεια και διάδοχη κατάσταση της αυτοκρατορίας των Ρωμαίων ως πολιτικής υπόστασης του Οικουμενικού Ελληνισμού, πράγμα που αποτελούσε κοινή πεποίθηση των αγωνιστών, οι οποίοι εκλάμβαναν τους εαυτούς τους ως συνεχιστές του αγώνα του τελευταίου αυτοκράτορα του Γένους Κωνσταντίνου Παλαιολόγου. Γι' αυτό και όταν προτάθηκε στον Κολοκοτρώνη να γίνει συμβιβασμός με τον κατακτητή, εκείνος εκφράζοντας την αδιάκοπη συνέχεια και τη διαχρονική συνείδηση του Γένους απάντησε πως «**εμείς (...) ποτέ συμβιβασμόν δεν έχουμε με τον Τούρκο. Άλλους έκοψε, άλλους σκλάβωσε με το σπαθί και άλλοι καθώς εμείς, εξούσαμεν ελεύθεροι από γενεάς εις γενεά. Ο βασιλεύς μας εσκοτώθη, καμιά συνθήκη δεν έκαμε. Η φρουρά του είχε παντοτινόν πόλεμον με τους Τούρκους και δυό φρούρια ήταν πάντοτε ανυπότακτα. (...) Η φρουρά του βασιλέως μας είναι οι λεγόμενοι κλέφτες, τα φρούρια η Μάνη και το Σούλι και τα Βουνά**». Οι κλέφτες στη συνείδηση του υποδόουλου Γένους συνιστούσαν την αδοúlωτη φρουρά του Κωνσταντίνου, ενώ το Σούλι και η Μάνη τα φρούρια που δεν παραδόθηκαν ποτέ, για να τονίζουν την αδιάκοπη παρουσία και συνέχεια του Ελληνισμού ως πολιτικής οντότητας. Αυτή η συνείδηση της συνέχειας της αυτοκρατορίας του Γένους στο νέο Κράτος ήταν κοινή και πανεθνική, κάτι που εκφράστηκε με σαφήνεια από την Πρώτη Εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο, που διακήρυξε την ισχύ στις ελεύθερες περιοχές των νόμων των Αυτοκρατόρων της Κωνσταντινουπόλεως, θεοπιζόντας ότι «**α? πολιτικά και εγκληματικά διαδικασίαι βάσιν έχουσι τους νόμους των σειμνήστων Χριστιανών ημών Αυτοκρατόρων και τους παρά του βουλευτικού και εκτελεστικού σώματος εκδιδομένους νόμους...**», κάτι που επικύρωσε και η Β' Εθνοσυνέλευση στο Άστρον, τονίζοντας ότι «**κατά μεν τα εγκληματικά και πολιτικά ισχύουσιν οι νόμοι των ημετέρων σειμνήστων Χριστιανών Αυτοκρατόρων της Κωνσταντινουπόλεως...**».

Η Επανάσταση συνεπώς, δεν κατανοήθηκε από τους πρωταγωνιστές της μόνο ως μια αυτόνομη κίνηση απελευθέρωσης από τον οθωμανικό ζυγό ή ως ένα κοινωνικό κίνημα, όπως εσφαλμένα επιχειρεί να την παρουσιάσει η πλειοψηφία της σύγχρονης ελληνικής ιστοριογραφίας, αλλά ως συνέχεια του αγώνα του τελευταίου Ρωμαίου Αυτοκράτορα και των προκατόχων του, ο οποίος δεν παραδόθηκε αλλά έπεσε μαχόμενος στην Κωνσταντινούπολη χωρίς να συνθηκολογήσει με τον κατακτητή, ενώ στο ελεύθερο Ελληνικό Κράτος ως συνέχεια της Αυτοκρατορίας θα ίσχυαν οι νόμοι των Χριστιανών Αυτοκρατόρων της Κωνσταντινουπόλεως και των θεσμοθετημένων οργάνων του νέου κράτους, διότι, όπως ήδη τονίστηκε, ο αρχικός σκοπός της Επανάστασέως ήταν η ανάσταση του Γένους με την ανασύσταση της Ελληνικής Αυτοκρατορίας των Ρωμαίων με πρωτεύουσα την Κωνσταντινούπολη. Σκοπός των επαναστατών του 1821 δηλαδή δεν ήταν μόνο η απελευθέρωση του ελλαδικού χώρου και η ίδρυση του Εθνικού Ελληνικού Κράτους, όπως υπαγορεύθηκε αυτό αργότερα από τις Μεγάλες Δυνάμεις για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας του, αλλά η απελευθέρωση του Γένους ολόκληρου από τον τουρκικό ζυγό, κάτι που αποτελούσε και το όραμα του αγώνα του Ρήγα και οπωσδήποτε της Φιλικής Εταιρείας, η οποία ξεκίνησε τον αγώνα με σκοπό το γενικό ξεσηκωμό του Οικουμενικού Ελληνισμού εναντίον του Οθωμανού κατακτητή για την ελευθερία της πίστης και της πατρίδας.

(Β' Μέρος –Συνεχίζεται)

Παράδοση - Παραλαβή στο ΚΕΤΧ

Τα νέα του καθήκοντα, ως Διοικητής του ΚΕΤΧ Πατρών, ανέλαβε ο Ταξίαρχος Ιωάννης Μουσουράκης. Ο νέος Διοικητής αντικατέστησε τον μέχρι τώρα Διοικητή του Στρατοπέδου Χρίστο Λαμπρινάκη, ο οποίος αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του υποστρατήγου.

Η τελετή έγινε με επισημότητα μέσα σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης.

Ακόμη τον επήνεσε για την εργατικότητα του και την στάση του απέναντι στα κοινωνικά προβλήματα.

Ο απερχόμενος Διοικητής με βαθειά συγκίνηση α-

Προηγήθηκε Εκκλησιαστική τελετή της οποίας προέστη ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. Χρυσόστομος, ο οποίος καλωσόρισε τον νέο Διοικητή και του ευχήθηκε τα δέοντα επί τη αναλήψει των νέων πολυευθύνων καθηκόντων του και τον διαβεβαίωσε ότι θα τον συνοδεύει η ευχή και αγάπη και η προσευχή του, για ότι καλόν και ευλογημένο στην προσωπική και οικογενειακή του ζωή και στην υπηρεσία και προσφορά του στο ΚΕΤΧ.

Ο νέος Διοικητής απευθύνθηκε με λόγια από καρδιάς προς όλους τους παρισταμένους και δεσμεύτηκε, ότι με αίσθημα βαθυτάτης ευθύνης, έναντι της Πατρίδος, αναλαμβάνει τα νέα του καθήκοντα και ότι με υπερηφάνεια και τιμή θα εργασθή με όλες του τις δυνάμεις

πλευθυνόμενος προς όλους και ειδικά προς τα στρατευμένα παιδιά, αναφέρθηκε στην μέχρι την αποστράτευσή του, πορεία του, στον Στρατό και ειδικά στην τελευταία περίοδο που υπηρέτησε στο ΚΕΤΧ Πατρών.

Ο αποστρατευθείς Διοικητής ευχήθηκε ιδιαίτερα στον νέο Διοικητή, τον οποίο παρουσίασε ως τίμιο στρατιώτη και υπηρέτη της Πατρίδος, προικισμένο με πολλά χαρίσματα απαραίτητα για την συγκεκριμένη ευθύνη που αναλαμβάνει.

Ο Σεβασμιώτατος, τόσο στο νέο Διοικητή όσο και στον αποχωρήσαντα, προσέφερε ως ευλογία από μία εικόνα Αγίου Ανδρέου.

Παρέστησαν, οι Στρατιωτικές και

στη νέα του θέση για το καλό της Πατρίδος μας και ευχαρίστησε τον αποστρατευθέντα Διοικητή για τον οποίο μίλησε με πολύ θερμά λόγια.

Επίσης ο Σεβασμιώτατος με θερμά λόγια απευθύνθηκε και στον απερχόμενο Διοικητή του ΚΕΤΧ υποστράτηγο Χρίστο Λαμπρινάκη και τον ευχαρίστησε για την άριστη συνεργασία που είχε με την τοπική Εκκλησία, αλλά και με τους λοιπούς φορείς της τοπικής κοινωνίας, προς όφελος του Στρατού και της Πατρίδος μας.

Αστυνομικές Αρχές του τόπου, η Γενική Γραμματείας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κα Γεωργία Πατακιά (Φωτό με το νέο Διοικητή) κ.α.

ΦΩΤΟ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Εορταστική εκδήλωση για την εθνική εορτή της 25ης Μαρτίου

Την Τρίτη 25 Μαρτίου 2014, στις 6:00 μ.μ., πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του πνευματικού μας κέντρου εορταστική εκδήλωση από τις κατηχητικές ομάδες του Ιερού Ναού μας. Τα παιδιά των Κατηχητικών μας Σχολείων εργάστηκαν με ενθουσιασμό, υπό την καθοδήγηση των κατηχητών τους, και το τελικό αποτέλεσμα ήταν αξιόπαινο.

Αξιοσημείωτη ήταν και η προσέλευση πλήθους θεατών, οι οποίοι κατέκλυσαν από νωρίς το απόγευμα την αίθουσα θεατρικών εκδηλώσεων του πνευματικού μας κέντρου.

Στην αρχή της εορτής όλοι οι παρευρισκόμενοι έψαλαν το κοντάκιο του Ακαθίστου Ύμνου "Τη Υπερμάχω...".

Τον πανηγυρικό λόγο της ημέρας εκφώνησε η Παναγιώτα Πλοιαρχοπούλου, μαθήτρια Γ' Λυκείου.

Τα παιδιά του νηπιακού τμήματος παρουσίασαν στη συνέχεια ποιήματα και τραγούδια με υπεύθυνες τις κατηχήτριες τους κα Μαρία Χαλκέα, δασκάλα, κα Αικατερίνη Σωτηροπούλου, νηπιαγωγό και τις φοιτήτριες Βασιλική Αστερή, Αδελαντίνα Πλοιαρχοπούλου και Ευανθία Χρυσοβισάνου.

Μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου, υπό την επίβλεψη του ιεροδιακόνου Κασσιανού Ιατρού, παρουσίασαν το επίκαιρο θεατρικό δρώμενο "Το φίλημα", με θέμα τον ηρωικό θάνατο του Παπαφλέσσα στο Μανιάκι.

Μαθητές και μαθήτριες Δημοτικού παρουσίασαν το θεατρικό δρώμενο "Το Κρυφό Σχολείο" με υπεύθυνη την κα Ουρανία Κωνσταντινοπούλου, νηπιαγωγό.

Τα κορίτσια του φοιτητικού και του ανώτερου κατηχητικού τμήματος, με υπεύθυνη την κα Ελένη Κουτσοδήμα, εκπαιδευτικό, παρουσίασαν δύο ιδιαίτερα συγκινητικά θεατρικά ("Ο Χορός του Ζαλόγγου" και "Η Επιστροφή της Χριστινούλας") καλώντας τους

παρευρισκομένους να φέρουν στο νου τους την ανδρεία των γυναικών κατά την περίοδο της Επανάστασης και το Παιδομάζωμα.

Η χορωδία των Κατηχητικών μας ομάδων, με υπεύθυνη τη μουσικόλογο κα Χριστίνα Μαρκοβίτου, παρουσίασε επετειακά τραγούδια (σόλο: Βασιλική Αστερή και Ευσταθία Ζαφειράκη).

Την χορωδία συνόδευσε με την κιθάρα του ο φοιτητής Παύλος Ζαφειράκης.

Τέλος το χορευτικό μας τμήμα, με υπεύθυνη την κα Μαρία Καρναβά, φιλόλογο-νομικό, παρουσίασε παραδοσιακούς δημοτικούς χορούς από την περιοχή της Θράκης.

Στο κλείσιμο της εορτής, ο Προϊστάμενος του Ιερού Ναού και Υπεύθυνος Νεότητος της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών Αρχιμ. π. Χρύσανθος Στελλάτος, με δυναμικό και πύρινο λόγο, μεταξύ άλλων ανέφερε:

"Σήμερα οι Ορθόδοξοι Έλληνες εορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, τη χαρμόσυνη είδηση της ενσάρκωσης του Υιού και Λόγου του Θεού... Εορτάζουμε όμως, σήμερα, και την κήρυξη της Επανάστασης του 1821. Η σκέψη μας στρέφεται ευλαβικά στην Αγία Λαύρα, στα ηρωικά Καλάβρυτα. Εκεί που ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε το Λάβαρο της Επανάστασης και όρκισε τους αγωνιστές. Γονατίζουμε ευλαβικά μπροστά στους Νεομάρτυρες που έδωσαν τη ζωή τους για του Χριστού την Πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία. Αυτούς καλούμαστε να μιμηθούμε και ευλαβικά να ευχαριστούμε για τη θυσία τους που πότισε το δέντρο της λευτεριάς... Ευχαριστώ θερμά τους γονείς που εμπιστεύονται τα παιδιά τους στην Εκκλησία, τους Κατηχητές, τις Κατηχήτριες, τις υπεύθυνες της χορωδίας και του χορευτικού τμήματος, καθώς και όλους όσους συνέβαλαν ποικιλοτρόπως στην πραγματοποίηση της σημερινής εορτής".

Την παρουσίαση του προγράμματος πραγματοποίησε η Ελένη Κριθαρά, μέλος του Φοιτητικού τμήματος.

ΠΗΓΗ: i-n-ag-nektariou-patron.blogspot.gr

Για Άριστη
ενημέρωση
στον Κώδικα Οδικής
Κυκλοφορίας

Για Άριστη και Επιτυχή 100% Εκπαίδευση
σε οχήματα Όλων των κατηγοριών, Α-Β-Γ-Δ-Ε

Για Άριστη και Ασφαλή οδήγηση
Για απόκτηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής
Ικανότητας (Π.Ε.Ι.)

Για απόκτηση Άδειας Οδηγού Μοτοποδηλάτου
και όλων των νέων κατηγοριών Μοτοσυκλέτας

Σχολή οδηγών των αδελφών
Αλεξίας και Διονύση Μαυροειδή
Εκπαιδευτών οδηγών, Πανεπιστημιακού επιπέδου,
με κορυφαίες γνώσεις και πολύχρονη πείρα
που δεν συμβιβάζονται με τίποτα λιγότερα από το Άριστα
στην **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΟΔΗΓΩΝ**
Αναλαμβάνουμε αναθεωρήσεις διπλωμάτων, επεκτάσεις κ.λπ.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ:
Σε πολύτεκνους - φοιτητές - εθελοντές αιμοδότες
και οικονομικά αδύναμους συνανθρώπους μας.

Κορίνθου 400, Πάτρα, Τηλ. 2610 336.333
697.7.53.53, 699.6.17.17

OPTICAL CENTER

Ευφροσύνη Φωτίου Καραβίτη

ΟΠΤΙΚΟΣ - ΟΠΤΟΜΕΤΡΗΣ - ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ

* Εκτελούνται συνταγές όλων
των Ασφαλιστικών Ταμείων Υγείας

* Νέες παραλαβές 2014 σε γυαλιά ηλίου και οράσεως.
Οι τιμές μειώθηκαν, η ποιότητα παραμένει στο ύψος της

Παντανάσσης 43 και Κορίνθου στον πεζόδρομο

Τηλ.: 2610/621.800 - 6945-783.799 ΠΑΤΡΑ

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Εις τον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέου
Πατρών θα πραγματοποιηθεί Συναυλία
Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής την
Δευτέρα 7 Απριλίου 2014
και ώρα 8.00 μ.μ.

Θα αποδοθούν ύμνοι της Μ.
Τεσσαρακοστής και της Μεγάλης
Εβδομάδος από την χορωδία του
Πρωτοψάλτου κ. Αριστείδου
Μπουχάγιερ.

Ανάλυση Ύμνων, Στέφανος Σκαρπέλος.

Εκδήλωση για τον αείμνηστο Πρωτοψάλτη της Ευαγγελιστριάς, Γεράσιμο Φόρτη

Ο Σύλλογος Ιεροψαλτών Πατρών και Περιχώ-
ρων «Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός», διοργανώ-
νει εκδήλωση εις μνήμη του αειμνήστου Πρωτο-
ψάλτου Γερασίμου Φόρτη, την Παρασκευή 12 Α-
πριλίου 2014 και ώρα 7.00 μ.μ. εις τον Ιερό Μη-
τροπολιτικό Ναό της Ευαγγελιστριάς Πατρών.

Η χορωδία του Συλλόγου θα αποδώσει ύμνους
της Μ. Τεσσαρακοστής.

Αναπλαστική Σχολή Πατρών (Ιωνίας 47)

* Τρίτη προ του Λαζάρου, 8-4-
2014, Μυστήριο του Ιερού
Ευχελαίου, στον Ι.Ν. Αγ. Ταβιθά.
Έναρξη 7.00 μ.μ.

Εκοιμήθη ο π. Γεώρ. Σταματάκης

Εκοιμήθη εν Κυρίω όλως
αιφνιδίως ο πολίος
πρωτοπρεσβυτέρος π.
Γεώργιος Σταματάκης,
Αρχιερατικός Επίτροπος
Ύδρας, και εφημέριος επί
48 συναπτά έτη του Ιερού
Ναού Υπαπαντής του
Κυρίου Ύδρας.

Διάκονος χειροτονήθηκε
στις 30-1-1957 και
Πρεσβύτερος στις 19-2-
1957 από τον τότε
Μητροπολίτη Πέτρας κυρό
Δημήτριο.

Στις 31-3-1964
διορίσθηκε εφημέριος του
Ι. Ναού Υπαπαντής του
Κυρίου από τον τότε
Μητροπολίτη Ύδρας κυρό
Προκόπιο τον Καραμάνο,
και διακόνησε την εν λόγω
ενορία έως τον Αύγουστο
του 2012.

Ταπεινός, σεμνός και
ιεροπρεπής λειτουργός
του αγίου θυσιαστηρίου,
συνεργάτης επί πολλά έτη
εις τα Γραφεία της Ιεράς
Μητροπόλεως,
πνευματικός διακριτικός,
προσηνής και
ευπροσήγορος.

Η εξόδιος ακολουθία θα
τελεσθή σήμερα Σάββατο
29η Μαρτίου και ώρα
12.00' ε.ε εις τον Ιερόν
ενοριακόν Ναόν
Υπαπαντής του Κυρίου
χοροστατούντος του
Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτη Ύδρας κ.
Εφραίμ.

«Επικίνδυνα παιδιά ή παιδιά
σε κίνδυνο;» στο

Αρχονταρίκι από τη
Δημόσια Τηλεόραση

Την Κυριακή 30
Μαρτίου 2014 στις 7:00
το πρωί, ο υπεύθυνος της
εκπομπής Μητροπολίτης
Δημητριάδος ΙΓΝΑΤΙΟΣ
συζητά στη ΔΗΜΟΣΙΑ
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ με τον
ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝΟΥΣΗ,
Καθηγητή
Εγκληματολογίας
Πανεπιστημίου Αθηνών,
πρ. Πρύτανη
Δημοκρίτειου
Πανεπιστημίου Θράκης
με θέμα: «Επικίνδυνα
παιδιά ή παιδιά σε
κίνδυνο;».

"ΚΡΗΝΗ"

* Μεγάλη ποικιλία σπιτικών φαγητών
* Σπεσιαλιτέ σπιτικές πίτες
* Νηστίσιμα
* Τρόφιμα και σε πακέτο
Παντοκράτορος 57
Ανοικτά μεσημέρι - βράδυ
Τηλ.: 2610/621.147 - άνω Πόλη ΠΑΤΡΑ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ: ΕΝΟΡΙΑ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ ΕΓΛΥΚΑΔΟΣ ΛΑΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

Για πρώτη φορά στα χρονικά, η τοπική
μας Εκκλησία διοργανώνει Μικτό Λαϊκό
Αγώνα Δρόμου 5.500 μέτρων εντός της
πόλεως των Πατρών.

Συγκεκριμένα, υπό την αιγίδα της Ιε-
ράς Μητροπόλεως Πατρών, την Κυριακή
(του Θωμά) 27 Απριλίου (11.30 π.μ.), η
ενορία του Αγίου Ανδρέου Εγλυκάδος,
με τις ευχές και τις ευλογίες του Σεβα-
σμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρών κ.κ.
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, διοργανώνει Μικτό Λα-
ϊκό Αγώνα Δρόμου που θα έχει αφετηρία
τον Ιερό Ναό και θα ακολουθηθεί η εξής
διαδρομή.

Ιερός Ναός Αγίου Ανδρέου - οδός Ε-
γλυκάδος - ΚΕΤΧ - 12ου Συντάγματος -
πλατ. Ταμπαχάνων - πλατ. Μαρούδα - Κα-
λαβρύτων - Πατρών Κλάους - Ελευθερί-
ου Βενιζέλου και τερματισμός στον Ιερό
Ναό των Μυροφόρων.

Ο αγώνας θα είναι εις μνήμη του αει-
μνήστου Γέροντος π. Δημητρίου Αθανα-
σόπουλου, εφημέριου της ενορίας επί
πολλά έτη, έχοντας επιδείξει σπουδαίο
πνευματικό και κοινωνικό έργο.

Επίσης, έπαθλο θα δοθεί σε κατηγορία
νικητών στην μνήμη του αξέχαστου Ε-
γλυκαδιώτη δρομέα, Πρωταθλητού Ελλά-
δος και Βαλκανιονίκου, Πέτρου Παπαγε-
ωργίου, που εκοιμήθη σε νεαρά ηλικία με-
τά από ατύχημα στο Αίγιο, το 1982.

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτρο-

ρόπουλος, η κα Γεωργία Μητρογιάννη
προϊσταμένη Γραφείου Φυσικής Αγωγής
Β' Εκπαίδευσης, και ο παλαιός δρομέας
της ομάδος "Πάτραι" - εκδότης κ. Αλέ-
ξανδρος Κολλιόπουλος.

* Θα τιμηθεί ο Πατρινός 3ος Παγκό-
σμιος νικητής των 200 μ. Γεώργιος Πανα-
γιωτόπουλος ο πρώην Πρωταθλητής Ελ-
λάδος - Βαλκανιονίκης του μαραθωνίου
δρόμου, Νικόλαος Αργυρόπουλος, ο
πρώην Πρωταθλητής Ελλάδος στον Μα-
ραθώνιο Δρόμο, Θεοφάνης Τσιμιγκάτος
και ο η Πατρινή Πρωταθλήτρια Ελλάδος
και 1η Μεσογειονίκης 2013 στην Κωνστα-
ντινούπολη, Νόρα Δράκου.

* Στους τρεις πρώτους νικητές ανά κα-
τηγορία θα δοθούν κύπελλα και μετάλ-
λια, ενώ σε όλους τους συμμετάσχοντες
αναμνηστικό μετάλλιο και μπλούζα συμ-
μετοχής.

* Μετά το πέρας του αγώνος στον αύ-
λειο χώρο του Ναού των Μυροφόρων θα
υπάρχει πολιτιστικό πρόγραμμα με παρα-
δοσιακούς χορούς και τραγούδια, ενώ
στους δρομείς θα δοθεί πλούσιο κέρασμα.

* Η Συμμετοχή είναι ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕ-
ΑΝ.

ΔΗΛΩΣΤΕ ΣΥΝΤΟΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 6979694309 π. Κων/
νος Αθανασόπουλος, 6985874775 κ. Η-
λίας Σωτηρόπουλος, 6942507002 κ. Α-
λέξανδρος Κολλιόπουλος.

ΑΚΡΟΤΗΡΙΟΥ 17
ΨΑΡΟΦΑΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΤΗΛ.: 2610/321.511 -
ΟΙΚΙΑΣ 2610/310.317
& ΚΙΝ.: 6945/795.725

AUTO ELECTRIC CENTER

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΛΑΚΤΙΚΩΝ-ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ ΑΥΤ/ΤΩΝ

www.automintzas.gr

AutoMintzas - Auto Electric Center
Κολοκοτρώνη 1, Ν. Σούλι Πατρών, Τηλ./Φαξ: +30 2610.641.860
E-mail: info@automintzas.gr

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΠΟ
ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

Τραχανάς, Χυλοπίτες, Λαζάνια,
Γλυκά του Κουταλιού, Μέλι, Χειροποίητα Λικέρ
Αγιορείτικες Ιαματικές Αλοιφές, Κρασί,
Τσίπουρο, Μπαχαρικά, Βότανα,
Παρθένο Ελαιόλαδο, Παραδοσιακά Γλυκά,
Χειροποίητα Σαπούνια, Όσπρια

Παρασκευή Ε. Θεοδωράτου

Ερμού 90 (έναντι Αστυνομίας), Πάτρα - τηλ.: 2610 223869
κιν.: 6975103295, e-mail: parathead@yahoo.gr

Ασημίνα Ζανιά Τσιμάρ

Ιατρός - Πνευμονολόγος

Αγίου Ανδρέου 195, Πάτρα

Τηλ.: 2613011057

Κιν: 6973417616

e-mail: azaniatsimara@gmail.com

Τα Γάγγλια του καρπού

Τα **γάγγλια του καρπού** (Carpal Ganglion Cyst) και της άκρας χειρός είναι καλοήθεις κυστικές ή συμπαγείς εξεργασίες (δηλαδή ογκίδια) οι οποίες εντοπίζονται συχνότερα κοντά στους τένοντες και στις αρθρώσεις, ενώ ορισμένες φορές μπορεί βρίσκονται ενδοστικά ή περιτενόντια. Το **γάγγλιο του καρπού**, δεν έχει καμία σχέση με τους λεμφαδένες (Lymph

οποίο εξορμώνται, ή όταν μεγαλώνουν τόσο που δημιουργούν πιεστικά φαινόμενα στους γύρω ιστούς, πιθανόν από την πίεση των περιοχικών νεύρων. Οι ηλικίες που εμφανίζονται είναι από μικρά παιδιά 3 ετών μέχρι την μέση ηλικία. Σπάνια τα βλέπουμε σε ηλικιωμένους.

Θεραπεία

Τα γάγγλια είναι γενικώς ακίνδυνα. Το μόνο ζήτημα που δημιουργούν είναι ο πόνος και το αισθητικό πρόβλημα. Η παρακολούθηση είναι επαρκής στις περισσότερες περιπτώσεις. Μερικές φορές εξαφανίζονται και μόνα τους σε μερικούς μήνες. Η θεραπεία των γαγγλίων γίνεται με τις εξής μεθόδους:

* (1) **Ελαστική συμπίεση** με ένα πλαστικό πέστρο και ένα περικάρπιο από Neoprene, ή συμπιεστικό ελαστικό επίδεσμο για 10-20 ημέρες. Η παλιά πρακτική μέθοδος με πίεση με ένα κέρμα μέχρι να σπάσει το γάγγλιο, δεν είναι δόκιμη και μάλλον ανήκει στα βασανιστήρια.

* (2) **Παρακέντηση υπό τοπική αναισθησία** με Xylocaine 2% και με ή χωρίς έγχυση κορτιζόνης. Παρακεντάται το γάγγλιο, με Xylocaine 2%, γίνονται πολλές οπές στο τοίχωμά του ή αναρροφάται το gel που εμπεριέχει. Οι ενδείξεις για πιο ριζική αντιμετώπιση με ένεση κορτιζόνης είναι ο πόνος, η κινητική δυσλειτουργία, η πίεση νεύρου και ο κίνδυνος εξέλκωσης (σπάνιες περιπτώσεις ορισμένων βλεννωδών κύστεων). Το ποσοστό υποτροπής μετά από παρακέντηση και αναρρόφηση είναι πάνω από 50%. Εξαιρέσει αποτελούν οι κύστες που εντοπίζονται στο έλυτρο των εκτεινόντων τενόντων, όπου το ποσοστό υποτροπής είναι κάτω από 30%.

* (3) **Χειρουργική αφαίρεσή τους**. Η χειρουργική αφαίρεση των γαγγλίων είναι αποτελεσματική με ποσοστό υποτροπής μικρότερο από 5%, εφόσον η εξαίρεση της κύστης περικλείει το μίσχο της μαζί με ένα κομμάτι αρθρικής κάψας. Η ακριβής εντόπιση του πόνου βοηθά στη χειρουργική αφαίρεση γαγγλίων τα οποία δεν είναι ψηλαφητά. Η μέθοδος της αρθροσκοπικής για τη θεραπεία των ραχιαίων καρπικών γαγγλίων βρίσκεται ακόμη σε πειραματικό στάδιο, με ενθαρρυντικά όμως αποτελέσματα. Η χειρουργική αφαίρεση απαιτεί κατάλληλο χειρουργικό περιβάλλον και προσεκτική εγχειρητική τεχνική από Χειρουργό άκρας χειρός, με σκοπό το χαμηλό ποσοστό υποτροπής και την προφύλαξη από βλάβες των παρακείμενων ιστών. Η **επέμβαση** γίνεται με **τοπική αναισθησία**, σε πλήρως εξοπλισμένη κλινική. Διαρκεί συνήθως γύρω στα 30 λεπτά. Ο ασθενής δεν χρειάζεται να παραμείνει στη κλινική και φεύγει αμέσως μετά για το σπίτι του. Οι κινήσεις των δακτύλων ενθαρρύνονται από την πρώτη στιγμή. Η πρώτη αλλαγή γίνεται στο ιατρείο, μετά από δύο μέρες, όταν τοποθετείται μια πιο ελαφριά περιέδεση. Τα ράμματα αφαιρούνται στις δύο βδομάδες στο ιατρείο. Στη δουλειά επανέρχεστε σχεδόν αμέσως μετά, όταν έχει υποχωρήσει ο πόνος και έχετε ανακτήσει τη δύναμη του καρπού.

* **Πιθανές επιπλοκές από την αφαίρεση του γαγγλίου**: Όπως σε κάθε χειρουργείο πάντα υπάρχει ο κίνδυνος της μικροβιακής επιμόλυνσης. Κάτι τέτοιο όμως είναι σπάνιο και αντιμετωπίζεται με επιτυχία με την βοήθεια αντιμικροβιακών φαρμάκων. Μια μικρή ευαισθησία πάνω στη χειρουργική τομή υποχωρεί με την πάροδο του χρόνου.

Στα γάγγλια, πάντα υπάρχει η πιθανότητα της υποτροπής και επανεμφάνισής τους, στο ίδιο ή σε διαφορετικό σημείο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΕΡΓΟΣ

ΑΡΘΡΟΣΚΟΠΟΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ - ΤΡΑΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Nodes), όπως επίσης δεν έχει σχέση με το Νωτιαίο γάγγλιο (Ganglion Spinale), ούτε με το Συμπαθητικό γάγγλιο (Ganglion Sympathicum), πού αποτελούν ανατομικά νευρικά στοιχεία. Πρακτικά, φαίνεται τα γάγγλια να αποτελούν εκκολπώματα (προεκβολές) του υμένους αρθρώσεως ή ελύτρου τένοντος, κάτι ανάλογο με την κύστη του Baker στο γόνατο, η οποία θα μπορούσε να είναι ένα τεράστιο γάγγλιο.

Παθολογική Ανατομική του γαγγλίου

Η συχνότερη θέση εντόπισης των γαγγλίων είναι ο καρπός. Ακολουθούν οι καμπτήρες τένοντες της χειρός, τα δάκτυλα και ακολουθεί ο τάρσος και ο άκρος πόδας. Το γάγγλιο του καρπού είναι μια κυστική διόγκωση (κύστη) που συνήθως εμφανίζεται στη ράχη του καρπού και σπανιότερα στην παλαμιαία επιφάνεια, εκεί που καταφύεται ο κερκιδικός καμπτήρας του καρπού, αποτελείται δε από σκληρή μεμβράνη και περιέχει ζελατινώδες, θυλακικό υγρό. Μερικά γάγγλια συνήθως είναι συμπαγή και όχι κυστικά. Είναι δυνατόν σπανιότερα να εμφανισθεί και στην βάση των δακτύλων, αλλά τότε είναι πολύ μικρότερο σε μέγεθος. Πρόκειται για κυστικό σχηματισμό, προσερχόμενο από ινώδη εκφύλιση των συνδέσμων του καρπού, ή του ινώδους ελύτρου των εκτεινόντων ή των καμπτήρων τενόντων, περιέχει δε συνήθως, παχύρρευστο ελυτρικό ή αρθρικό υγρό (gel). Κατά μία άποψη αποτελεί προεκβολή του ορογόνου υμένα της αρθρώσεως (synovial herniation), η οποία μετεβλήθη σε κύστη. Σπανιότατα πίσω από ένα γάγγλιο μπορεί να κρύβεται ένας όγκος.

Διάγνωση

Η διάγνωση γίνεται από τον ορθοπαιδικό και βασίζεται στη λήψη ιστορικού, σε κλινικές δοκιμασίες και μερικές φορές στη λήψη ακτινογραφιών, για να αποκλειστεί η ύπαρξη αρθρίτιδας ή ο όγκος των οστών. Από το ιστορικό διερευνάται αν το γάγγλιο αυξομειώνεται σε μέγεθος. Κατά τη ψηλάφηση του χεριού, ο γιατρός, μπορεί να διαπιστώσει την σύσταση του γαγγλίου, ενώ πολλές φορές, χρησιμοποιούμε φωτισμό για να δούμε αν είναι φωτοδιαπερατό. Στα εσωτερικά γάγγλια μπορεί να χρειαστούμε υπέρηχο ή μαγνητική (MRI) για τον εντοπισμό τους.

Συμπτώματα

Τα γάγγλια αποτελούν απλώς αισθητικό πρόβλημα και σπάνια πονούν. Αυτό συμβαίνει ιδίως σε καταπόνηση της πλησίον αρθρώσεως ή του τένοντος από τον

«ΧΑΡΙΝ ΥΓΕΙΑΣ»

*Της ιατρού Ασημίνας Ζανιά-Τσιμάρα
azaniatsimara@gmail.com

ΑΛΛΕΡΓΙΚΟ ΣΟΚ ΓΝΩΣΗ - ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Σε λίγες ημέρες εισερχόμαστε, πλέον, στον δεύτερο μήνα της **Άνοιξης** και ήδη αρκετοί ασθενείς με **ιστορικό αλλεργικών παθήσεων** (ρινίτιδα, άσθμα) επισκέπτονται τον ιατρό τους, αναφέροντας συμπτώματα όπως βήχα, καταρροή, πταρμούς, ερυθρότητα οφθαλμών κ.α. Πολλές φορές, από τη στήλη αυτή, έχουμε μιλήσει για τις εποχιακές αλλεργίες. Το σημερινό άρθρο θα αφιερωθεί στην οξεία παθολογική κατάσταση που καλείται **αλλεργικό σοκ**. Η λέξη

“σοκ” είναι γαλλικής προελεύσεως και στην ιατρική χρησιμοποιείται για να περιγράψει την **“καταπληξία”**, την παθολογική, δηλαδή, κατάσταση όπου έχουμε μεγάλη πτώση της αρτηριακής πίεσης και συνοδό απώλεια αισθήσεων. Το αλλεργικό σοκ, λοιπόν, είναι η **πολύ σοβαρή αναφυλακτική αντίδραση** που οδηγεί σε πτώση της πίεσης του αίματος και απώλεια των αισθήσεων.

Τι είναι, όμως, η αναφυλακτική αντίδραση ή αναφυλαξία; Η αναφυλακτική αντίδραση είναι μια **σοβαρή συστηματική αλλεργική αντίδραση** που μπορεί να εκδηλωθεί αιφνிடώς και επιδρά **σε ολόκληρο τον ανθρώπινο οργανισμό**. Αξίζει να σημειωθεί ότι, περίπου, **το 5% των ενηλίκων** έχουν ιστορικό κάποιας αναφυλακτικής αντίδρασης. Η εκδήλωση **των συμπτωμάτων**, συνήθως, είναι άμεση, γενικευμένη και απότομη. Στην αναφυλακτική αντίδραση μπορεί να εμφανιστούν συμπτώματα, κυρίως, από τα **ακόλουθα συστήματα**:

1. Δέρμα, όπου δύναται να εμφανισθεί διάχυτη ερυθρότητα στο σώμα, κνησμός (φαγούρα), κνίδωση με πομφούς (“πετάλες” ή “καντήλες”) και αγγειοοίδημα (“πρήξιμο” στα μαλακά μέρη του σώματος, όπως μάτια και χείλη)
2. Αναπνευστικό σύστημα, με συμπτώματα από τη μύτη (ρινική καταρροή, φταρνίσματα) ή το στήθος (βήχας, δύσπνοια, σφύριγμα στην εκπνοή) ή οίδημα του λάρυγγος.
3. Πεπτικό σύστημα, με πιθανή εμφάνιση άλγους στην κοιλία, ναυτίας, εμέτων και διαρροιών.
4. Καρδιαγγειακό σύστημα, όπου μπορεί να προκληθεί απότομη πτώση της πίεσης με συνοδό ζάλη, ταχυκαρδία, θαμβή όραση και τελικώς απώλεια αισθήσεων (λιποθυμία). Στην περίπτωση αυτή, όπως προείπαμε, μιλούμε για **αναφυλακτικό ή αλλεργικό σοκ**.

Συγκεκριμένα, για να ονομάσουμε μια αντίδραση αναφυλακτική πρέπει να υπάρχει **οποιοσδήποτε συνδυασμός συμπτωμάτων από τουλάχιστον δύο** από τα παραπάνω συστήματα, **π.χ.** να υπάρχουν πομφοί στο σώμα (κνίδωση) μαζί με έμετο ή να υπάρχει έμετος και ταυτόχρονα δύσπνοια και βήχας. Αν υπάρχουν συμπτώματα από ένα ή περισσότερα από τα τρία πρώτα συστήματα **μαζί με πτώση πίεσης και/ή λιποθυμία, τότε η αναφυλακτική αντίδραση ονομάζεται αναφυλακτική καταπληξία (ή αλλεργικό σοκ).**

Συγκεκριμένα, για να ονομάσουμε μια αντίδραση αναφυλακτική πρέπει να υπάρχει **οποιοσδήποτε συνδυασμός συμπτωμάτων από τουλάχιστον δύο** από τα παραπάνω συστήματα, **π.χ.** να υπάρχουν πομφοί στο σώμα (κνίδωση) μαζί με έμετο ή να υπάρχει έμετος και ταυτόχρονα δύσπνοια και βήχας. Αν υπάρχουν συμπτώματα από ένα ή περισσότερα από τα τρία πρώτα συστήματα **μαζί με πτώση πίεσης και/ή λιποθυμία, τότε η αναφυλακτική αντίδραση ονομάζεται αναφυλακτική καταπληξία (ή αλλεργικό σοκ).**

Συγκεκριμένα, για να ονομάσουμε μια αντίδραση αναφυλακτική πρέπει να υπάρχει **οποιοσδήποτε συνδυασμός συμπτωμάτων από τουλάχιστον δύο** από τα παραπάνω συστήματα, **π.χ.** να υπάρχουν πομφοί στο σώμα (κνίδωση) μαζί με έμετο ή να υπάρχει έμετος και ταυτόχρονα δύσπνοια και βήχας. Αν υπάρχουν συμπτώματα από ένα ή περισσότερα από τα τρία πρώτα συστήματα **μαζί με πτώση πίεσης και/ή λιποθυμία, τότε η αναφυλακτική αντίδραση ονομάζεται αναφυλακτική καταπληξία (ή αλλεργικό σοκ).**

Ποια είναι τα συχνότερα αίτια της αναφυλακτικής αντίδρασης;

Δυστυχώς, οποιοδήποτε αλλεργιογόνο μπορεί να προκαλέσει αναφυλακτική αντίδραση σε οποιονδήποτε ασθενή έχει αλλεργία σε αυτό. Αυτό εξαρτάται από: **1. Το βαθμό ευαισθητοποίησης** του ασθενούς στο συγκεκριμένο αλ-

λεργιογόνο. **2. Την οδό έκθεσης** (η ενδοφλέβια χορήγηση (π.χ. ενδοφλέβια έγχυση κάποιου αντι-

βιοτικού είναι πιο επικίνδυνη σε σχέση με τη χορήγηση από του στόματος ή την εισπνοή ή την διαδερμική επαφή). **3. Την ποσότητα** του αλλεργιογόνου (π.χ. τροφής). Ωστόσο, κάποια αλλεργιογόνα προκαλούν, συχνότερα, αναφυλακτική αντίδραση. Αυτά είναι τα **δηλητήρια υμενοπτέρων** (μέλισσα και σφήκα), **τα φάρμακα** (αντιβιοτικά και σκιαγραφικά, ειδικά όταν χορηγούνται ενδοφλεβίως) και **οι τροφές** όπως γάλα, αυγό, σιτηρά, ψάρι, οστρακοειδή, όσπρια και ξηροί καρποί.

Πως αντιμετωπίζεται μια αναφυλακτική αντίδραση;

Σε περίπτωση αναφυλακτικού σοκ (με τα κριτήρια που αναφέραμε προηγουμένως) την άμεση και αποτελεσματική θεραπεία αποτελεί η ενδομυϊκή χορήγηση αδρεναλίνης! Η ένεση γίνεται είτε από προσωπικό με ιατρική εκπαίδευση (εάν υπάρχει την ώρα του συμβάντος) είτε από τον ίδιο τον ασθενή ή τους συγγενείς του (έχουν εκπαιδευθεί από τον ιατρό τους). Στην ελληνική αγορά κυκλοφορεί **ειδικό σκεύασμα αυτοεπιδόνησης αδρεναλίνης σε προγεμισμένη σύριγγα με τη μορφή “στυλό”**. Ένας ασθενής, λοιπόν, με ιστορικό αλλεργιών θα πρέπει πάντα να έχει στο φαρμακείο του (στην οικία, στο αυτοκίνητο) μια ανάλογη ένεση αδρεναλίνης. Μετά τη χορήγηση αδρεναλίνης, ο ασθενής πρέπει να λάβει σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού, τα δευτερεύοντα φάρμακα αντιμετώπισης της αναφυλακτικής αντίδρασης, δηλαδή κορτικοειδή, αντιισταμινικά, είτε από μόνος του (σε μορφή χαπιού ή σιροπιού, ανάλογα με την ηλικία) είτε σε κάποιο νοσηλευτικό ίδρυμα. Τα **δευτερεύοντα φάρμακα, των οποίων η έναρξη δράσης γίνεται σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 30 λεπτών**, έχουν σκοπό να αντιμετωπίσουν τη λεγόμενη δεύτερη φάση της αναφυλακτικής αντίδρασης, που εμφανίζεται σε 4-24, περίπου, ώρες μετά την αρχική φάση. Πάντως, στην περίπτωση **αλλεργικού σοκ** είναι απαραίτητο ο ασθενής να μεταβεί άμεσα στο πλησιέστερο νοσηλευτικό ίδρυμα για παρακολούθηση και θεραπεία.

Γίνεται αντιληπτό ότι, το αλλεργικό σοκ μπορεί να προληφθεί ή να αντιμετωπισθεί, εφόσον ο ασθενής έχει πλήρη ενημέρωση, επαγρύπνηση και προετοιμασία, από τον ιατρό του, για ένα τέτοιο ενδεχόμενο!

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ
Ι. Ν. ΟΣΙΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ ΕΞΩ ΑΓΥΪΑΣ
Ιερό Προσκύνημα
Ι. Μ. Οσίου Λουκά Βοιωτίας
Ι. Μ. Ιερουσαλήμ Δαυλείας
Διστομο-Αράχωβα
Σάββατο 26 Απριλίου 2014 - Αναχώρηση ώρα: 7π.μ.
Πληροφορίες: 6945292565

ΤΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΤΡΩΝ κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Σάββατο 29 Μαρτίου 6:00 μ.μ. Εσπερινός εις τόν Ι.Ν. Αγίου Νικολάου Αγγιλιάς

Κυριακή 30 Μαρτίου (ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ) πρωί, Θεία Λειτουργία εις τόν Ι.Ν. Αγίας Μαρίνης Πατρών

* Τιμητική εκδήλωση δια τούς Καθηγητάς τών Κοινωνικών Φροντιστηρίων

6:00 μ.μ. Κατανυκτικός Εσπερινός εις τόν Ι.Ν. Αγίου Διονυσίου του εν Ζακύνθω Πατρών.

Δευτέρα 31 Μαρτίου 6:00 μ.μ. Ακολουθία Ιερού Ευχελαίου εις τόν Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου Σπαλιαρεϊκών.

Τετάρτη 2 Απριλίου 6.00 μ.μ. Ακολουθία Μ. Κανόνος εις τόν Ι.Ν. Αγίας Τριάδος Ζαρουχλείων

Παρασκευή 4 Απριλίου 7 – 9 μ.μ. ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ εις τόν Ιερόν Μητροπολιτικόν Ναόν Ευαγγελιστρίας Πατρών. **9:15 – 1:00** Ακολουθία του Ακαθίστου Ύμνου μέ Ιερά Αγγυπνία εις τόν Παλαιόν Ι.Ν. Αγίου Ανδρέου Πατρών.

Ο π. Νεκτάριος Κωτσάκης στη Διακίδειο Σχολή Λαού

Σήμερα **Σάββατο 29-3-2014**, ο πανοσιολογ. Αρχιμανδρίτης π. **Νεκτάριος Κωτσάκης**, Ηγούμενος Ιεράς Μονής Ομπλού, θα ομιλήσει στη Διακίδειο Σχολή Λαού Πατρών στις 7.00 μ.μ. με θέμα: «**Η εν Χριστώ ζωή κατά τον άγιο Ιωάννη της Κλίμακος**».

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ Ιερός Ναός Παντανάσσης Πατρών

ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ

Κάθε Παρασκευή τελούνται δύο Ακολουθίες Χαιρετισμών προς την Υπεραγία Θεοτόκο, εις τόν Ιερό Ναό της Παντανάσσης Πατρών.

α) 5.30 - 7.00

β) 7.30 - 9.00

Σύλλογος Προστασίας του Αγέννητου Παιδιού

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Σύλλογος Προστασίας του Αγέννητου Παιδιού διοργανώνει όπως πάντα το ετήσιο «μπαζάρ» στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης (στην Πλατεία Γεωργίου) το τριήμερο 31/3 έως και 2/4 (Δευτέρα - Τρίτη - Τετάρτη) από τις 9 το πρωί έως τις 9 το βράδι με πλούσια εκθέματα.

Παράκληση να επισκεφθείτε και να ενισχύσετε την προσπάθεια του Συλλόγου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΥΛΟΓΛΥΠΤΑ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΘΕΟΦΑΝΗΣ

□ □ ΤΕΜΠΛΑ	□ □ ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΡΙΑ
□ □ ΘΡΟΝΟΙ	□ □ ΕΠΙΤΑΦΙΟΙ
□ □ ΑΜΒΩΝΕΣ	□ □ ΚΑΡΕΚΛΕΣ
□ □ ΠΑΓΚΑΡΙΑ	□ □ ΣΤΑΣΙΔΙΑ

**Αλεξ. Υψηλάντου 106
& Αγ. Νικολάου - Πάτρα**
Τηλ.: 2610 278.829
- Κιν.: 6944 766.005

ΙΕΡΑ ΑΓΓΥΠΝΙΑ ΓΤΗΝ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΘΛΘΟΥΧΗΣ

Επί τη εορτή Ιεράς Μνήμης της **Οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας**, εις την Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης θα τελεσθεί την ερχομένη **Δευτέρα 31 Μαρτίου** το βράδυ Ιερά Αγγυπνία.

Θα Ιερουργήσει και θα ομιλήσει ο Πρωτοσύγκελλος

της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών, Αρχιμανδρίτης π. **Αρτέμιος Αργυρόπουλος**, Ηγούμενος Ιεράς Μονής Αγίων Πάντων της Τριταίας.

Ώρα ενάρξεως 9.00 μ.μ. έως 1.00 μετά το μεσονύκτιο

ΚΕΝΤΡΟ ΘΝΟΡΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ι.Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ π. ΕΥΣΕΒΙΟΥ

Την ερχομένη **Δευτέρα 31 Μαρτίου 2014**, ώρα **6.30 μ.μ.** θα ομιλήσει ο **Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Ευσέβιος**, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων με θέμα: «**Πνευματική επανάσταση**».

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Πρόγραμμα Ιερών Ακολουθιών κατά την Μ. Τεσσαρακοστή

Α. Χαιρετισμοί κάθε Παρασκευή απόγευμα από 5.30 μ.μ. - 7.00 μ.μ.

Β. Προηγιασμένοι Θεϊαί Λειτουργίαι:

1) Η Προηγιασμένη της Τετάρτης το απόγευμα στις 2.30 μ.μ. έως 4.15 μ.μ. περίπου

2) Η Προηγιασμένη της Παρασκευής θα τελείται το πρωί ώρα 6.00 π.μ. έως 9.00π.μ. περίπου.

Γ. Μέγα Απόδειπνο: Όλα τα απογεύματα από Δευτέρα έως Πέμπτη (και Τετάρτες) από 5.00 μ.μ. - 6.15 μ.μ.

Καλή και Αγία Μεγάλη Τεσσαρακοστή
Εκ της Ιεράς Μονής

Αι γυναικεΐαι Ιεραί Μοναΐ

Οι Ιερείς που θα λειτουργήσουν την **Κυριακή 30 Μαρτίου 2014** στις γυναικείες Ιερές Μονές της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών είναι οι παρακάτω:

Ιερά Μονή Παναγίας Ελεούσης (Πιτίτσα), Αρχιμανδρίτης π. **Βασίλειος Μπακογιάννης**, Ιεροκήρυξ της Ι.Μ. Πατρών.

Ιερά Μονή Μαρίτσης (Σανταμέρι), π. **Νικόλαος Τακτικός**, προϊστάμενος Ι.Ν. Αναλήψεως Ψαροφαΐου.

Ιερά Μονή Αγ. Νικολάου Μπάλα, π. **Σπυρίδων Αλεξανδρής**, εφημέριος Ιερού Ναού Αγ. Ανδρέου Πατρών.

Ιερά Μονή Προφήτου Ηλίου Πατρών, π. **Παναγιώτης Ταρσινός** προϊστάμενος Ι.Ν. Αγίων Κων/νου και Ελένης Αρόης.

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΕΞΩ ΑΓΙΑ

Δευτέρα 31 Μαρτίου, θα τελεσθεί στις 5.30 μ.μ. η Ακολουθία του Μ. Αποδείπνου και εν συνεχεία (6.30 μ.μ.) θα ομιλήσει ο Αρχιμανδρίτης π. **Βασίλειος Μπακογιάννης**, Ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Αύριο 30 Μαρτίου 2014, Κυριακή Δ' Νηστειών (Ιωάν. Κλίμακος), στον **Ιερό Ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης** έξω Αγυιάς θα διεξαχθεί **Εθελοντική Αιμοδοσία**, μετά την Θεία Λειτουργία.

Να σημειωθεί, ότι για πρώτη φορά στην εν λόγω **ενορία** θα υπάρξει αυτή η **Θεάρεστη δραστηριότητα**.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΑΤΡΩΝ ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΑΛΙΣΣΟΥ

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟ ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Την **Κυριακή 6 Απριλίου** (Ε' ΝΗΣΤΕΙΩΝ) εις τον Ιερό Ενοριακό Ναό Αγίας Τριάδος Άνω Αλίσσου, θα Ιερουργήσει και θα ομιλήσει ο Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας, Μητροπολίτης Πατρών κ.κ. **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ** ο οποίος και θα χοροστατήσει στο Αρχιερατικό Ενοριακό Μνημόσυνο υπέρ των προκεκοιμημένων ευλαβώς ιερατευσάντων, ενοριτών, κτιτόρων, ευεργετών, δωρητών, ιεροψαλτών, νεωκόρων, επιτρόπων και πάντων διακονησάντων την ενορίαν ημών.

Η προσευχητική παρουσία όλων θα είναι χαρά για την ενορία μας και τιμή στην μνήμη των προγόνων μας.

Εκ του Ιερού Ναού

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΑΚΙΔΕΙΟ ΣΧΟΛΗ ΛΑΟΥ

Απρίλιος, ώρα 8 μ.μ.

2-4-2014 Τετάρτη: Ο κ. Γεώργιος Παναγιωτάκης, Πρύτανης του Παν/μίου Πατρών, με θέμα: «Πανεπιστήμιο Πατρών, πενήντα χρόνια προσφοράς».

5-4-2014 Σάββατο: Η κα **Κατερίνα Σολωμού – Πατριαρχέα**, αναπλ. Καθηγήτρια Τμήματος Ιατρικής Παν/μίου Πατρών, με θέμα: «Η εξέλιξη της ακτινολογίας και η συμβολή της στην διάγνωση και θεραπεία νόσων».

9-4-2014 Τετάρτη: Ο κ. **Μιχάλης Ν. Σταυρόπουλος**, αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Παν/μίου Πατρών, με θέμα: «Τραύμα και η παραμελημένη νόσος της ανεπτυγμένης κοινωνίας».

12-4-2014 Σάββατο: Ο αιδεσιμολογ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. **Νικόλαος Σκιαδαρέσης**, προϊστάμενος Ιερού Ναού Αγ. Ανδρέου, με θέμα: «Λαός μου τίεποιήσά σοι και τί μοι ανταπέδωκας». Το πιο φαρμακερό καρφί ... Η αχαριστία».

23-4-2014 Τετάρτη: Η κα **Μαρία Καρέλα**, λογοτέχνης – συγγραφέας, με θέμα: «Μεσόγειος, πηγή εποικιστικής δραστηριότητας και πολιτισμού του μείζονος Ελληνισμού».

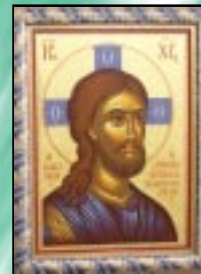
26-4-2014 Σάββατο: Ο κ. **Διονύσιος Καραβίας**, Καθηγητής Χειρουργικής Τμήματος Ιατρικής Παν/μίου Πατρών, με θέμα: «Δωρεά οργάνων – Μεταμοσχεύσεις».

30-4-2014 Τετάρτη: ο κ. **Βασίλειος Λάζαρης**, φιλόλογος – συγγραφέας, με θέμα: «Δημήτριος Βότσης, ο μέγιστος των Δημάρχων».

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ (από το 1928)

"ΤΖΕΛΑΤΗ

ΘΙΔΗ ΘΘΙΛΣ ΛΑΤΡΘΙΛΣ - ΔΩΡΛ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΕΛΑΤΗΣ

**Έκθεση
Αγιογραφίας,
γκραβούρες
αυθεντικές**

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 29Α - ΠΑΤΡΑ

ΤΗΛ.: 2610/272.692,

KIN.: 6979675316

e-mail:

gelatis@hotmail.com